

MEMÒRIA INFÀNCIA RESPON I SOMIA 2016

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

1. MARC INSTITUCIONAL

L'Associació "**in via**" té una ampla experiència en l'atenció als infants, adolescents i a les famílies, des de la seva fundació, ara fa 63 anys.

És una entitat sense afany de lucre que treballa a Barcelona des de l'any 1953, fundada a Friburg (Suïssa) l'any 1897 que té presència a més de 20 països arreu del món. Està inscrita amb el nº 10.766 de la secció 1, en el registre d'Associacions de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques, del Departament de Justícia i Interior de la Generalitat de Catalunya.

Declarada d'Utilitat pública pel Ministeri d'Interior en data 17 d'abril de 1998. L'Associació "**in via**" desenvolupa la seva tasca social des de l'any 1953 a la ciutat de Barcelona a través de la implementació de la residència Casa de la Jove i oferint el seu servei a les famílies que es troben en situació de vulnerabilitat o de risc, especialment a les dones i els infants.

A partir de la creació Casa de la Jove, una residència que acull dones i famílies en situació de risc per violència i/o exclusió, L'Associació "**in via**" desenvolupa any rere any els seus serveis i projectes que ha anat adaptant amb les necessitats socioeducatives de la població.

Un breu recorregut per la seva història de bona pràctica i alguns dels organismes dels quals en forma part activa:

- Membre de l'Associació ACISJF-IN VIA Internacional. Ginebra (Suïssa), des de 1953.
- Consejo Estatal de la Federación Estatal ACSIJF- IN VIA, des de 1953.
- Compta amb Estatut consultiu al Consell d'Europa des de l'any 1974.
- Compta amb Estatut consultiu a l'UNESCO, des de 1985.
- L'any 1994 li va ser atorgada la Placa President Macià per les "millores i les iniciatives de progrés en l'ordre laboral".
- L'any 1998 és declarada d'utilitat pública pel Ministerio del Interior.
- L'any 2002 el Centre de Formació i Inserció "Aurora Garriga" va obtenir la Certificació segons la Norma de Gestió de la Qualitat UNE-EN-ISO 9001-2000 pels cursos que va realitzar pel Departament de Treball, fins l'abril de 2009.

- Des de l'any 2003 s'audita i forma part de la guia de la Transparència de la Fundación Lealtad, per la claredat en l'organització i els comptes dels projectes.
- Des de l'any 2003 certifica el Codi Ètic de les Associacions de Barcelona.
- L'any 2005 es va adherir a L'Acord ciutadà per una Barcelona lliure de violència vers les dones, promogut per l'Ajuntament de Barcelona.
- A l'any 2006 va signar l'Acord per una Barcelona Inclusiva, promogut per l'Ajuntament de Barcelona. Formant part actualment del Consell de Govern i del Comitè Executiu.
- Dintre de l'Acord, forma part de diferents Xarxes: Economia Social; Acollida i acompanyament per a persones immigrants a Barcelona i Habitatges d'inclusió.
- Dintre del Consell Municipal de Barcelona, forma part dels Grups de: Família, Dones, Infància i Pobresa
- *ACDMA*, Associació de Professionals de la Mediació de Catalunya, des de l'any 2000.
- *L'Associació "in via"*, aposta per tant, pel treball en xarxa creant enllaços de treball social, formant part de diferents entitats, plataformes, organitzacions, comissions ... així;
 - ECAS, Entitats Catalanes d'Acció Social, estan dintre de la Comissió de Famílies i de Gènere,
 - FEDAIA, Federació d'entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència, en la Comissió de Famílies, de Joves, de Fracàs Escolar i de Finançament .
 - FEPA, Federació d'entitats amb Projectes de Pisos Assistits

- ACTAS, Associació Catalana de Treball amb Suport per persones amb discapacitat
- ...
- Comissió Nacional per una intervenció contra la Violència Masclista, des de que es va constituir a l'any 2008.
- Des de l'any 2012 és Membre de la Taula per la Infància i l'Adolescència (TIAC).
- Des de l'any 2013, membre de l'Associació Apropem-nos de persones, entitats i col·lectius per promoure la convivència entre veïns i veïnes del Poble Nou. Concretament formant part de la taula d'activitats per la infància i l'adolescència.
- A l'any 2013, es va adherir al Pacte per la Infància a Catalunya. Generalitat de Catalunya, amb 70 entitats, agents socials, partits polítics...
- Des de l'any 2013 forma part de la Taula d'infants/adolescents del barri de Poble Nou, Apropem-nos.
- A partir de l'any 2013 membre de la Coordinadora d'Entitats de Poble Nou.
- Des de gener de 2013, membres de la Taula Tècnica del dispositiu públic i privat d'acollida en situacions de violència masclista.
- A l'any 2014 va signar el Pacte del Temps, entre l'Administració, Ajuntament de Barcelona, organitzacions i ciutadania per promoure la qualitat de vida, en la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

La missió de L'Associació **"in via"**, és la promoció integral de la persona socialment més necessitada, especialment fora del seu àmbit familiar en risc d'exclusió (pobresa, immigració...) i/o amb alguna discapacitat psíquica i/o malaltia mental.

En concret els **col·lectius** d'atenció són: dones, infants/adolescents, joves i famílies. L'Associació **"in via"** els acompanyarà en el seu procés personal, tot respectant el seu camí particular, sense cap mena de discriminació. La missió es dur a terme per mitjà d'accions i serveis diversos per a qualsevol dels col·lectius esmentats.

Els **valors** de l'Associació que impregnen l'estil de treball a "**in via**" són: coherència, interès per les persones, compromís, empatia i treball en equip.

SERVEIS DE L'ENTITAT

-HABITATGES d'INCLUSIÓ (1953)

Projectes actuals:

-1) Residència **CASA DE LA JOVE** (1953): Acollida integral i acompanyament psicoeducatiu per a dones a partir de 16 anys amb o sense fills. Proporciona a més atenció psicològica per a les joves, dones i els/les seus/ves fills/es i espai terapèutic a les famílies acollides per millorar la relació maternofilial..

-2) **JOVES "in via"** (1982): Dos Pisos d'Autonomia per acollida i acompanyament a joves tutelades i ex-tutelades.

-3) Pis Jove (2014): Pis per afavorir l'emancipació a les dones i els seus fills/es que prèviament han passat per altres habitatges de l'entitat.

-INSERCIÓ i FORMACIÓ "in via", (1953)

Projectes actuals:

Recerca activa de feina per a persones immigrades i discapacitades. S'ofereix atenció integral, social, laboral, psicològica i jurídica a la persona.

-1) Inserció per a la **dona i col·lectius** de difícil col·locació, aturats, immigrants.

- 2) Inserció i formació per a persones amb **discapacitat intel·lectual i/o trastorns mentals**. En aquests casos s'ofereix orientació familiar.

-ORIENTACIÓ FAMILIAR: (1953)

Projectes actuals:

1) **ENDAVANT** (2004): Per afavorir dinàmiques familiars més harmòniques i positives. Es realitza acció interfamiliar de grups (Grup de pares i mares amb fills adolescents, Grup famílies petita infància i Grup d'adolescents) i acció intrafamiliar: acompanyament psicoeducatiu a totes les famílies i en mediació o teràpia familiar, si s'escau.

2) **INFÀNCIA RESPON** (1997), Servei gratuït les 24 hores els 365 dies de l'any, dirigit a temes d'infància, orientació, informació, conflictes de convivència familiar i vulneració dels drets dels infants. Juntament amb el **SOMIA, Servei d'Orientació i Mediació de la Infància i l'Adolescència**. Orientació sobre els conflictes dels infants/adolescents i/o amb les seves famílies i l'entorn. Assessorament i mediació, complementen el programa que l'Associació gestiona des de l'any 1997 de la Generalitat de Catalunya.

-SUPPORT EDUCATIU (2009),

Projecte actual:

1) **ESPAI d'APRENDRE "in via"** (2010) de reforç i suport educatiu als infants/adolescents i joves, a l'hora que s'ofereix assessorament i orientació a les seves famílies, en els estudis i a nivell escolar.

-SERVEI DE MEDIACIÓ (1995),

Projecte actual:

1) **ESPAI MEDIACIÓ "in via"** (2007), d'assessorament, informació i acció en resolució de problemes en mediació a nivell de qualsevol conflicte que pot ser familiar (fills/filles majors d'edat), civil, escolar, veïnal...

-SERVEI DE PSICOLOGIA (1983),

Projecte actual:

1) **ESPAI PSICOLOGIA "in via"** d'acció i de tractament psicològic (1983).

Des de l'any 2015 es dona atenció psicoterapèutica familiar i individual dins del Programa Caixa Proinfància, atenent a famílies i els seus infants i adolescents en risc d'exclusió social.

També de supervisió en alguns dels nostres projectes.

Pàgina web: www.invia.cat

Correu entitat: invia@invia.cat

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

INFÀNCIA RESPON

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

2.1 INFANCIA RESPON: CARACTERISTIQUES DEL SERVEI I OBJECTIUS

Servei d'Orientació i Mediació per a la Infància i l'Adolescència (SOMIA), **es posen en funcionament l'octubre de l'any 1997**, gestionats per l'Associació "*in via*" i amb conveni amb la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència- DGAIA . Es considera obert a **adults i infants/adolescent** que tenen coneixement de situacions de risc i/o necessiten assessorament en temes d'infància.

El Telèfon Infància Respon - 116111- i el

El Telèfon Infància Respon es un servei d'atenció conformat per un equip de professionals que **orienten** en temes d'infància, adolescència i família i també **detecten i notifiquen** possibles situacions de risc social de infants/adolescent en la forma de maltractament, negligència i abús sexual. Així, des del Telèfon Infància Respon **s'orienta i assessora** tot treballant acuradament la demanda.

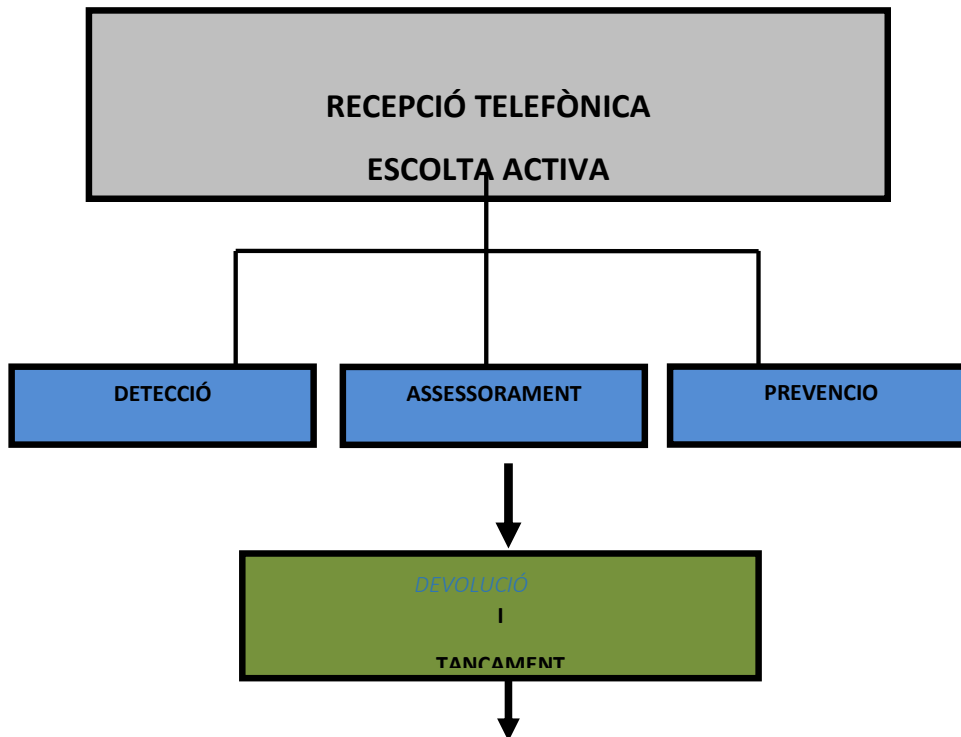
Ofereixen un servei adreçat a infants/adolescent, en tot el territori de Catalunya, pensat per vetllar pels drets dels infants

La **FINALITAT** del Telèfon Infància Respon s'adreça a la **DETECCIÓ I ATENCIÓ de INFANTS/ADOLESCENT** en situació de risc (negligència, maltractaments físics i psíquics i abusos), problemes relacionals, de comunicació i adaptació i d'altres de diversa procedència.

Altres característiques del Telèfon Infància Respon serien:

L' **Orientació professional** i la **tasca educativa** són trets específics del servei, així com l'**atenció permanent**, 24 h. i els 365 dies. La **confidencialitat**, la **protecció de dades** i la **gestió curosa de les mateixes**, emeses en la trucada, tant pel que fa a les de filiació i identificació del infant/adolescent com de la persona que aporta la informació referida. També hem d'afegir, com a trets característics: la **gratuitat** de la trucada i la **immediatesa** de la resposta i possible derivació.

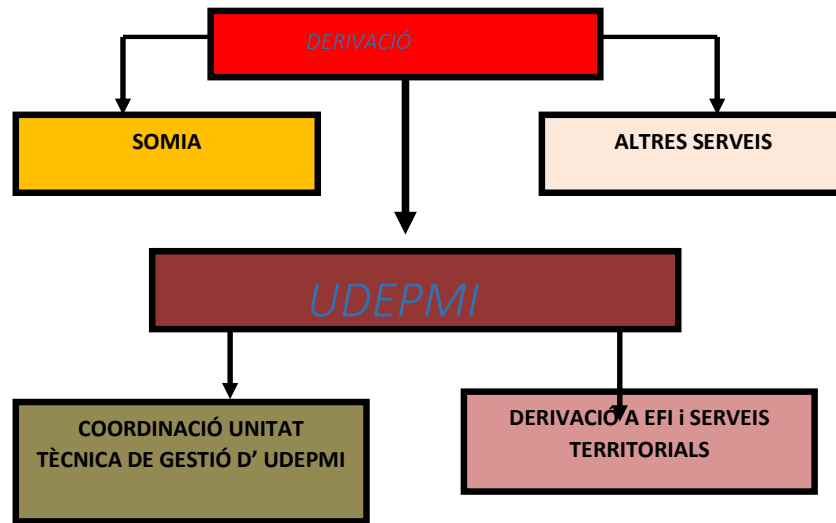
El **PROCEDIMENT METODOLÒGIC** d' **INFÀNCIA RESPON** es caracteritza pel seu dinamisme, tal com es detalla a continuació:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

2.2 PROCEDIMENT D'ATENCIÓ DE TRUCADES

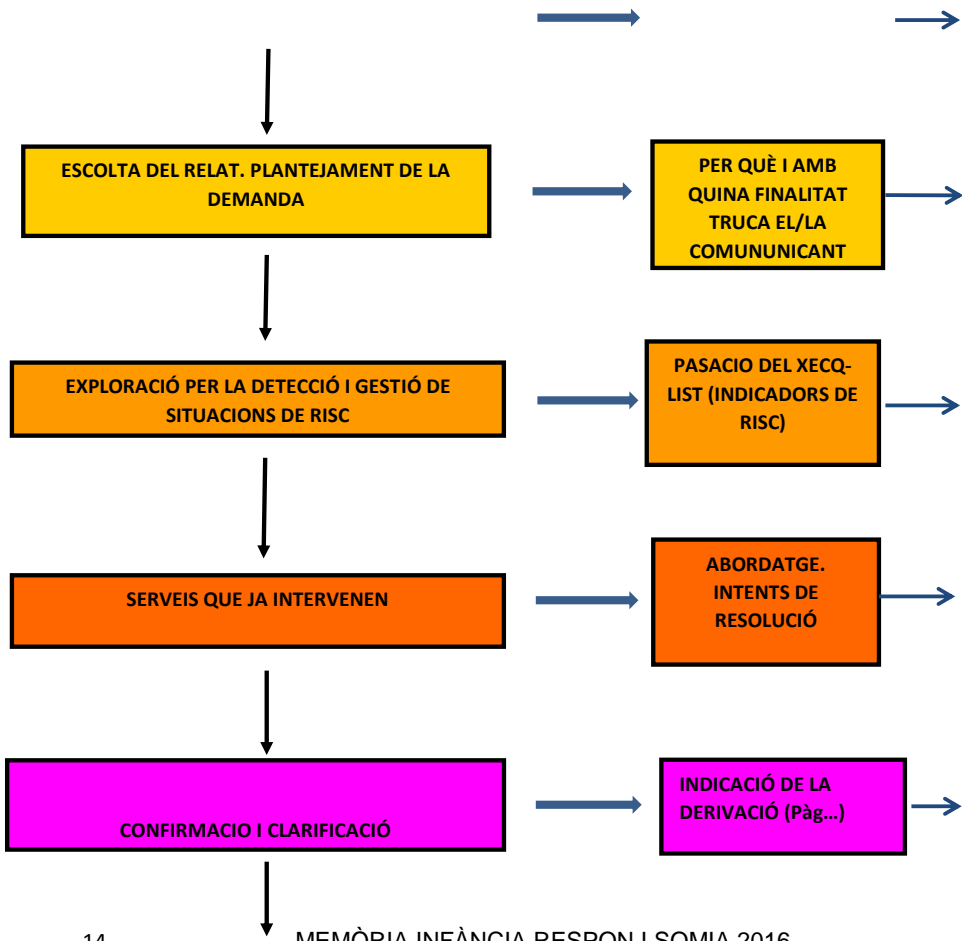
PROCÉS D'ACOLLIDA DEL COMUNICANT.
PRESENTACIÓ DEL SERVEI

QUI SOM I QUINES
SON LES NOSTRES
FUNCIONS

in via

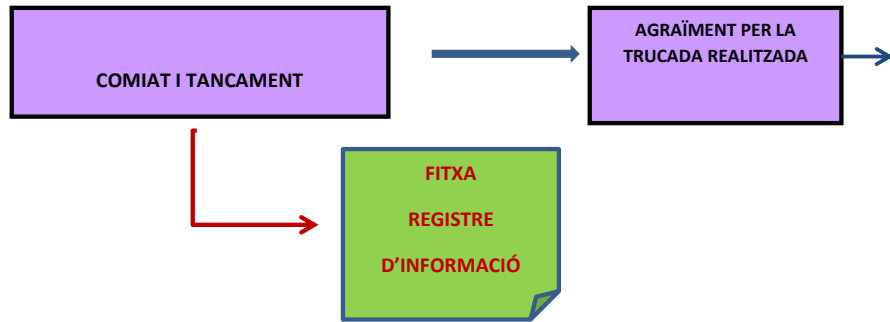
ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

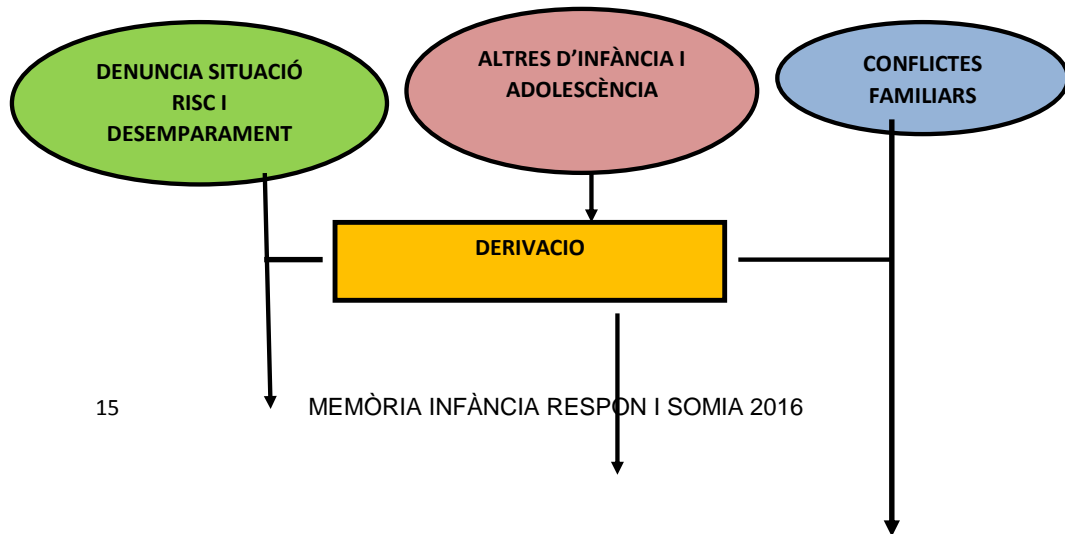

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

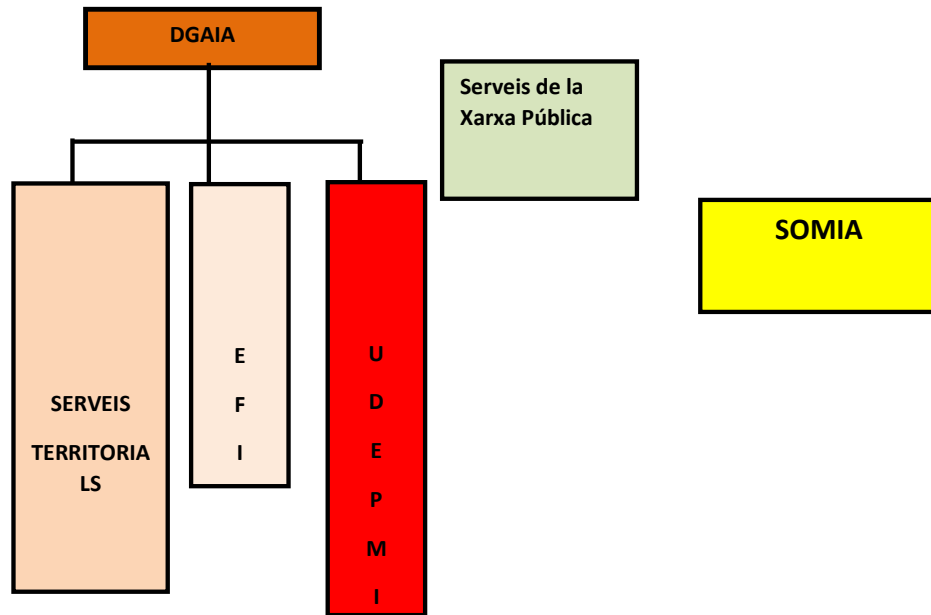
SOBRE LA DERIVACIÓ:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

2.3 ELEMENTS ORGANITZATIUS DEL SERVEI

EQUIP

L'equip de la unitat Infància Respon, es caracteritza per la seva **multidisciplinarietat en l' àmbit psico-educatiu-social**. Així es troba conformat per deu professionals procedents del Treball social, psicologia, pedagogia, educació social i mediació.

REUNIONS

- ✓ **Intervisió setmanal**
 - Organització.
 - Estudi de cas.
 - Avaluació anual
- ✓ **Individual**
 - Supervisions de casos, tasca i procediment.
- ✓ **Coordinació**
 - De la cap del projecte amb la Direcció de l'Associació **"in via"**

- De la cap del projecte amb la Responsable d'UDEPM

3. ANALISIS DADES

3.1 Dades generals del servei INFANCIA RESPON

Al llarg del **2016** s'han comptabilitzat un total de **15125** trucades, això suposa un augment significatiu respecte a l'any anterior.

A continuació desglossarem el total en funció de les diferents tipologies de trucades que s'atenen al servei.

Pel que fa als casos nous s'han atès **2342**, suposant un lleuger augment, en quasi 100 casos més, respecte al 2015, dels quals:

Un total de **917** han estat **Orientacions a particulars** Es tracta d'aquelles trucades referides a totes les consultes sobre temes d'infància o demandes d'assessorament sobre possibles situacions de risc que fan els particulars. Aquests poden ser tan familiars directes com persones del seu entorn (amics, veïns, ciutadans,...). Dins de les orientacions a particulars **75** han estat **Orientacions**

a infants/adolescents: trucades d'infants/adolescents que plantegen les seves preocupacions, dubtes o denúncies i busquen una orientació o ajut.

Un total de **1160** han estat de professionals, d'aquests casos han estat **361 Orientacions professionals**, es tracta de demandes d'assessorament fetes específicament per qualsevol tipus de professional que pugui conèixer un cas de risc i plantegi el dubte de com ha d'actuar davant aquest cas. Els professionals poden ser de tots els àmbits: educatiu, sanitari, social, policial, legal, etc. **799** casos han estat **Notificacions professionals**, on els professionals que truquen tenen clar la situació de risc en que es pot trobar un menor d'edat i volen posar en coneixement de la mateixa.

254 Denúncies: trucades que poden arribar tant des de l'àmbit particular com professional i que manifesten directament la intenció de voler denunciar uns fets per la seva gravetat i per considerar l'existència d'un risc important pels infants/adolescents afectats.

Pel que fa a la resta de trucades:

841 trucades relacionades amb **casos oberts:** aquests fan referència a trucades reiterades sobre un mateix cas del qual ja hi ha una fitxa oberta des del nostre servei. En ocasions tornen a trucar per ampliar dades o donar nova informació i altres vegades es per preguntar sobre com s'ha gestionat el cas o si s'està fent algun tipus d'intervenció.

Trucades de gestió: 6999 trucades realitzades a Infància respon, vinculades amb demandes de menors d'edat que es troben amb alguna mena d'expedient a la DGAIA. Trucades realitzades a IR durant l'horari de les EFl's i de SSTT.

Una altra tipologia són les anomenades **Trucades d'experimentació 954** les quals es refereixen a trucades sense demanda específica. Aquestes poden ser de diferents tipus: silencis, música, gravacions, bromes inespecífiques i podríem pensar que estan fetes per infants/adolescents malgrat que això no és un fet comprovable ja que no s'identifica al comunicant. Totes aquestes trucades reflecteixen un mal ús del servei i es facilitat pel fet de que sigui d'accés gratuït i des de qualsevol telèfon (fixe, mòbil, numero ocult...)

Altres: 3979 Es tractaria de totes aquelles trucades que arriben al servei amb demandes que no es troben relacionades amb les pròpies funcions del servei.

DISTRIBUCIO DE LES TRUCADES

El telèfon d'Infància Respon es manté actiu les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Les trucades es distribueixen majoritàriament durant l'horari diürn i, més concretament, a la franja que va **10:00 a 18:00h** on recollim **7811 trucades**, lo que suposa entre el **50** i el **60%** de les trucades. Aquest és un fet que ja es va repetint des de l'any 2010.

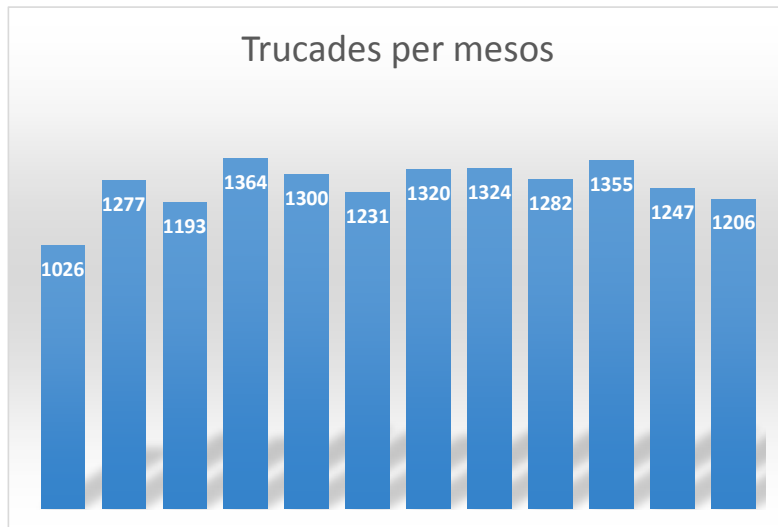
En quant al nombre de trucades per mesos, s'observa molt uniforme, destacant que en els mesos d'Abril, Juliol, Agost i Setembre, es van rebre més de 1300 trucades.

La gràfica de sota ens mostra aquesta distribució i el nombre total de trucades registrades mes a mes:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

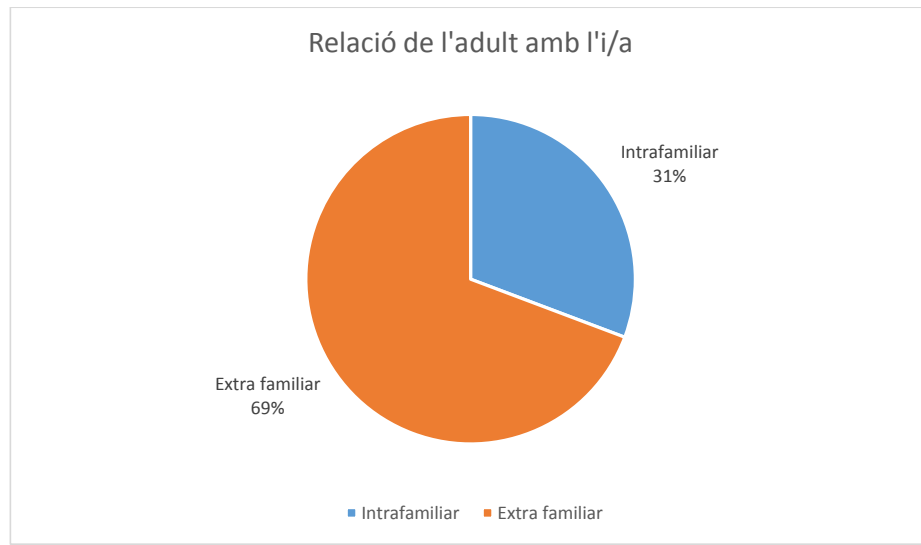
3.2 TRUCADES REALITZADES PER ADULTS

A l'any 2016 hem obert 2266 casos nous rebuts a partir de trucades realitzades per adults al servei INFÀNCIA RESPON. S'ha produït un augment comparativament amb l'any 2015 en el què el nombre total va ser 2164.

EN RELACIÓ A LA PERSONA QUE EMET LA TRUCADA: SEXE I RELACIÓ DE L'ADULT AMB L'INFANT-ADOLESCENT

En quant a la variable **sexe** de la persona que emet la trucada, continua la mateixa tendència recollida en anys anteriors en la que són les comunicants de sexe femení les que més truquen al servei. Aquest any s'han recollit un 62.71% del total de les trucades enfront del 37.29% dels comunicants masculins. Es confirma una estabilitat en la proporcionalitat entre sexes.

Quant a la **relació de l'adult que truca amb l'infant/adolescent**, a continuació mostrem una gràfica amb les trucades realitzades per adults del nucli familiar dels infants i trucades realitzades per adults aliens al nucli familiar:

En aquest apartat es diferencien dos grans grups:

Primerament, aquells comunicants que pertanyen a l'entorn més pròxim de l'infant/adolescent i que formarien part de la família nuclear i extensa d'aquests.

Per altra banda, aquells adults que no pertanyen a l'àmbit familiar del menor d'edat però són coneixedors o tenen sospita de l'existència d'una situació de risc per ells, sol·licitant orientació al servei d'Infància Respon o denunciant els fets per tal que es faci un seguiment o una intervenció des dels serveis de protecció a la infància. En aquest segon grup inclourem tant els professionals dels diferents àmbits (escolar, hospitalari, policial), com els comunicants anònims, confidencials, ciutadans, veïns i amics dels infants/adolescents o de la família directa d'aquest.

Es manté la tendència dels darrers anys de descens de les trucades provinents del cercle familiar més proper de l'infant/adolescent. L'any 2016, es registra un 31% de comunicants adults de família nuclear o extensa enfront d'un 69% que correspon a persones fora de l'àmbit familiar.

Analitzant els diferents percentatges dels comunicants provinents del **cercle familiar** proper del menor d'edat, el 51% dels casos és la mare qui truca al servei, mantenint-se la mateixa proporció de l'any 2015, seguit per un lleuger augment fins arribar al 23% de trucades rebudes pel pare.

Pel que fa al percentatge corresponent als adults **extra familiars**, aquest ha crescut fins al 69%. Es manté la tendència a l'alça on més de la meitat de les persones adultes que truquen al servei IR són alienes a la família propera de l'infant/adolescent. Una altra dada que cada any va en augment són el número de professionals que truquen al servei representen un 74% del total de comunicants extra familiars, i un 51% del total de comunicants.

CARACTERISTIQUES DELS INFANTS/ADOLESCENTS PER QUI ES CONSULTA

En el conjunt de trucades rebudes en el transcurs del l'any 2016 s'han atès un gran nombre de situacions en les que hi estaven implicats infants i adolescents.

La proporció de casos de infants/adolescents atesos segons el seu gènere indica una diferència poc significativa entre els gèneres femení i masculí, trobant-se ambdues aproximadament al 50% del total i més específicament un 51% de menors d'edat de gènere masculí enfront un 49% de femení .

Pel que fa a les edats, és la franja que va dels 14-18 anys, amb un 39%, on se situen el major nombre de casos. Mentre que les franges dels 4-8 (22%) i dels 9-13 (29%) presenten una proporció semblant i, totes les anteriors, es distancien significativament de l'edat més primerenca que contempla els 0-3 anys (10%).

Així es podria deduir que a major edat del menor d'edat, adolescència, més probabilitat de què es produeixen trucades bé relacionades amb la detecció de possibles situacions de risc, o menors d'edat no acompanyats, o bé amb orientacions en relació a temes diversos.

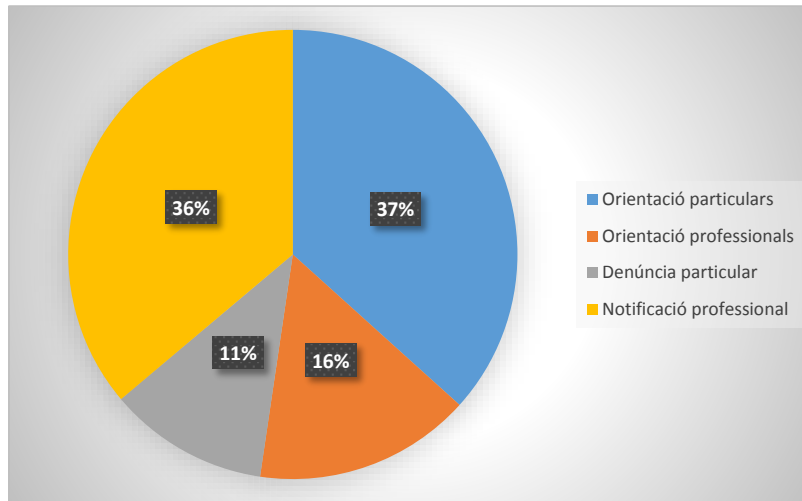
TIPUS DE DEMANDA

Observem en la gràfica la proporció dels diferents tipus de demanda:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

De la gràfica anterior es desprenen algunes conclusions com ara:

En les trucades emeses per particulars la principal demanda és la d'orientació (37%) mentre que en les emeses pels professionals és la de notificació d'una situació de risc (36%).

Un i altre percentatge mostren una diferència poc significativa respecte a l'any anterior.

En les trucades realitzades pels particulars el percentatge més alt és el d'orientació mentre que el de la denúncia se situa significativament distant; mentre que en les trucades realitzades per professionals, l'ordre de la tipologia en quan a demanda, és dona a la inversa.

PROBLEMÀTIQUES EXPOSADES PELS ADULTS

Comencem l'apartat amb una gràfica on representem quines han estat les problemàtiques de consulta / denúncia més habituals al llarg de l'any 2016.

Posteriorment es definiran i concretaran com les distribuïm en cadascun dels àmbits per treballar els mateixos amb més detall.

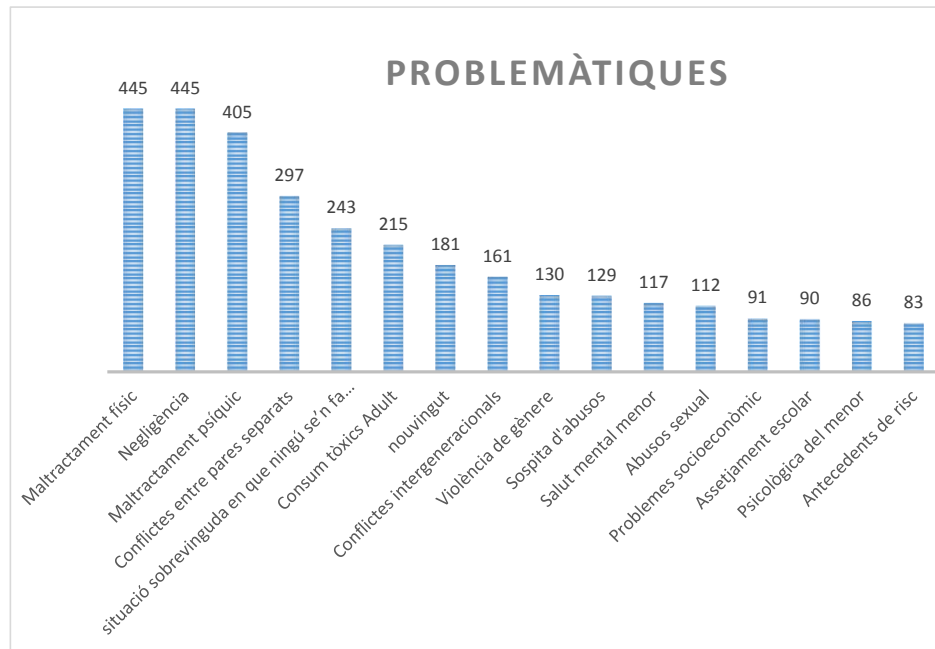
1. PROBLEMÀTIQUES MÉS REPRESENTATIVES DEL 2016: COMPARATIVA.

Les problemàtiques més representatives, que suposa el 80% dels casos de les trucades d'adults al servei INFÀNCIA RESPON, han estat les següents:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

En funció de les dades analitzades podem concloure que el MALTRACTAMENT FÍSIC i la NEGLIGÈNCIA han estat les problemàtiques més importants, representant el 23% del total de casos.

En relació a l'any 2015 hi ha hagut un canvi significatiu entre la tercera i quarta problemàtiques més comunes. L'any 2016 ha estat significativament més comuna la MALTRACTAMENTS PSICOLÒGICS que CONFLICTES ENTRE PARES SEPARATS, per tant s'ha invertit el seu ordre si ho comparem amb l'any precedent.

Per altra banda, al 2016 els casos de CONFLICTES INTERGENERACIONALS han disminuït lleugerament respecte l'any anterior. Al 2016 trobem els conflictes intergeneracionals associats amb altres problemàtiques com ara, maltractament físic, conflictes entre pares separats i fugues de casa dels menors d'edat.

Com a conclusió, podem afirmar que l'any 2016 hi ha hagut un canvi en quant a la problemàtica de consulta més freqüent, estan igualades **maltractament físic i negligència**. Les dues s'englobarien dins de l'àmbit denominat d'INFÀNCIA EN RISC.

També cal destacar l'augment progressiu de casos de menors no acompanyats nous, passant de 126 a l'any 2014, 160 a l'any 2015 i 181 a l'any 2016.

2. PROBLEMÀTIQUES I ÀMBIT.

En els darrers anys s'ha anat ampliant el ventall de problemàtiques per les quals els comunicants adults truquen al servei i per aquest motiu, i per sintetitzar, les distribuïm en tres grans àmbits diferenciats.

Concretament parlem de:

-L'àmbit denominat d'INFÀNCIA EN RISC.

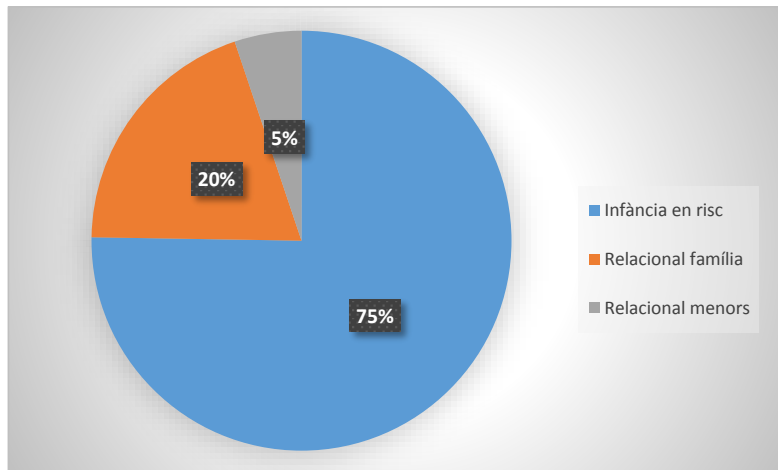
-L'àmbit RELACIONAL-FAMILIAR.

-L' àmbit d' INTERACCIÓ ENTRE MENORS D' EDAT I VIOLÈNCIA.

Comentado [MB1]: Hola Noelia, no sé si sería major no incluir este párrafo ya que para poder extraer conclusiones sería necesario hacerlo con todas las problemáticas de este ámbito.

Comentado [NG2R1]: El maltrato físico es la problemática que más se relaciona con los conflictos familiares. Intento volver a hacer el cribage xa tener datos cuantitativos exactos.

Hem volgut agrupar-les per facilitar la seva identificació i per considerar que son les que significativament més es repeteixen en els diferents contextos que ajuden a la valoració del cas, essent determinants de cara a l'orientació i derivació que es dona al mateix. Cal puntualitzar que podem trobar en un mateix cas problemàtiques corresponents a diferents àmbits donat que no son excloents entre sí.

En el gràfic anterior s'observa que les problemàtiques relacionades amb infància en risc suposen un 75%, trobant-se a una distància molt significativa de la resta de problemàtiques.

A continuació passem a estudiar més exhaustivament la distribució de les problemàtiques contextualitzades en cadascú dels àmbits esmentats.

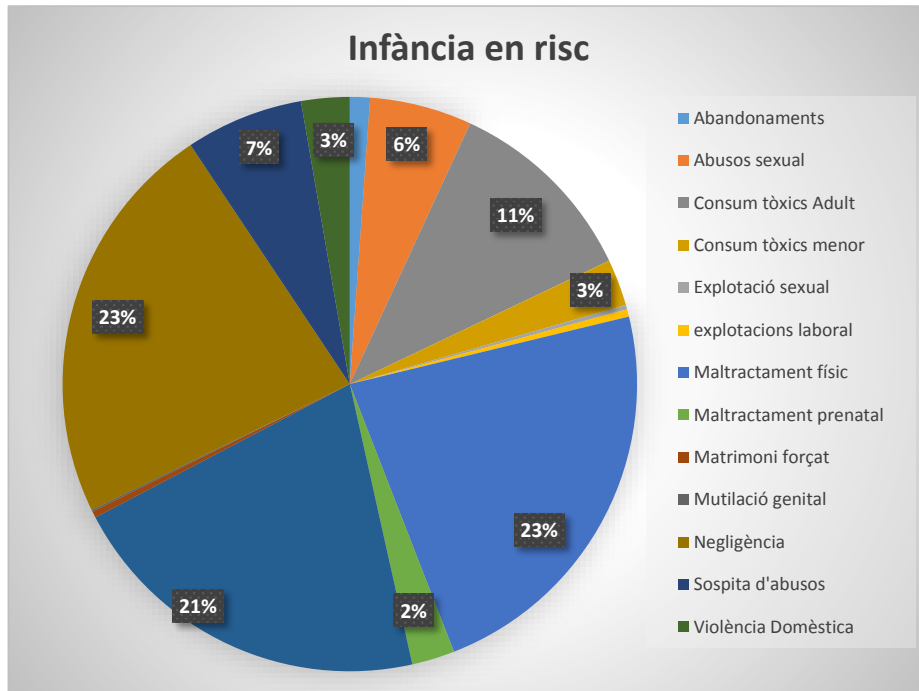
ÀMBIT D'INFÀNCIA EN RISC

Contempla aquelles comunicacions relacionades amb problemàtiques d'abandonament, negligència, maltractaments físics, maltractaments psicològics, maltractament prenatal, explotació sexual, explotació laboral, matrimoni forçat, mutilació genital, abús, sospita d'abús i violència domèstica. Vinculat a aquest àmbit afegim també el consum de tòxics d'adults i d'infants/adolescents. La distribució de les mateixes es representa a continuació on es destaca la proporció de les més significatives.

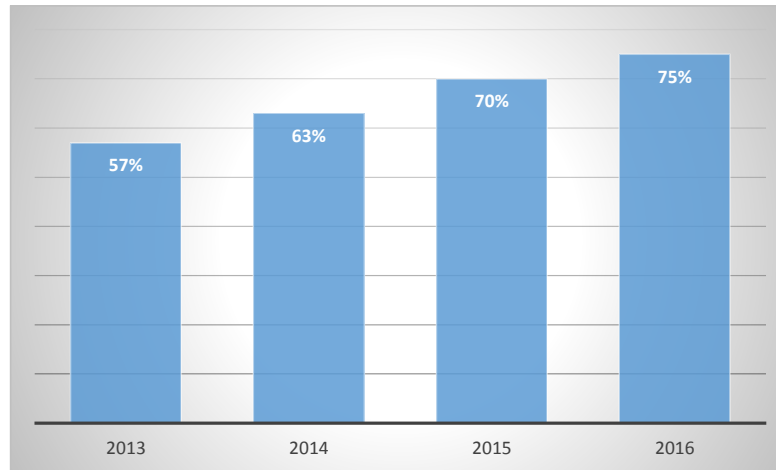

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Com ja es referia anteriorment, els casos compresos en aquest àmbit suposa un 75% del total. Comparativament amb l'any 2015 es detecta un lleuger augment que torna a confirmar la tendència a l'alça dels casos d'aquesta àmbit.

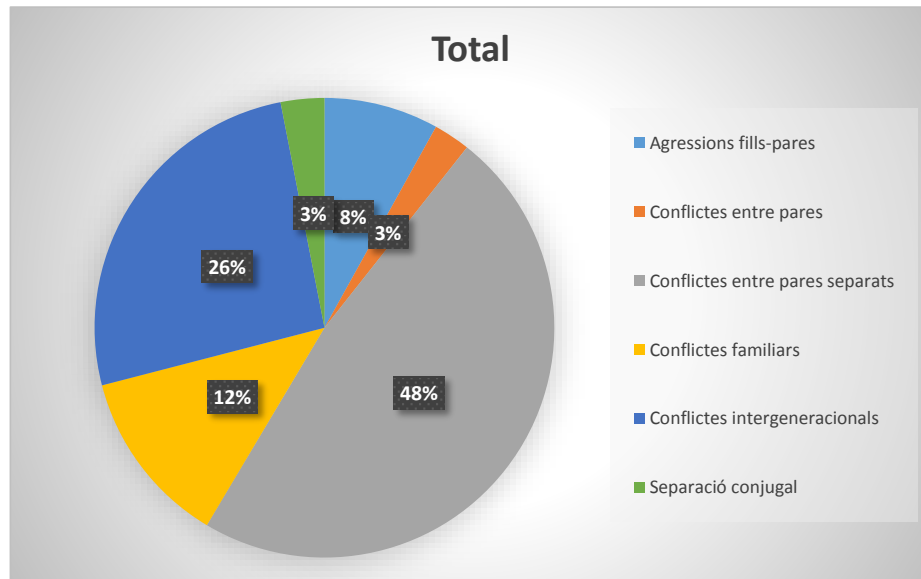
Les dades obtingudes ens permeten poder arribar a una clara conclusió: la consolidació de la unitat INFANCIA RESPON pel que fa a la detecció de casos de risc enfront l'abordatge de casos, les problemàtiques dels quals es situen a la família i en la manera com es relacionen i es comuniquen els seus membres.

ÀMBIT RELACIONAL-FAMILIAR:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

En aquest àmbit s'inclouen: agressions fills-pares, conflictes intergeneracionals, conflictes entre pares separats, conflictes familiars, conflictes entre pares que conviuen i els originats per les dinàmiques de separacions conjugals contencioses.

Suposen 20% del total comparativament amb els dos àmbits anteriors. S'ha reduït aquest percentatge en un 6% respecte al 2015.

Aprofundint en l'anàlisi, hem de destacar que aquest any es manté la dinàmica de l'any anterior en relació a la problemàtica principal de consulta de l'àmbit relacional-familiar doncs els conflictes entre pares separats continuen ocupant el primer lloc amb un 48%, havent augmentat lleugerament, enfront els conflictes intergeneracionals en un 26%, havent-se reduït molt lleugerament. També han augmentat les trucades relacionades amb agressions de fills a pares d'un 5% a un 8%, i s'ha notat una disminució dels conflictes entre pares que conviuen d'un 5% a un 3%.

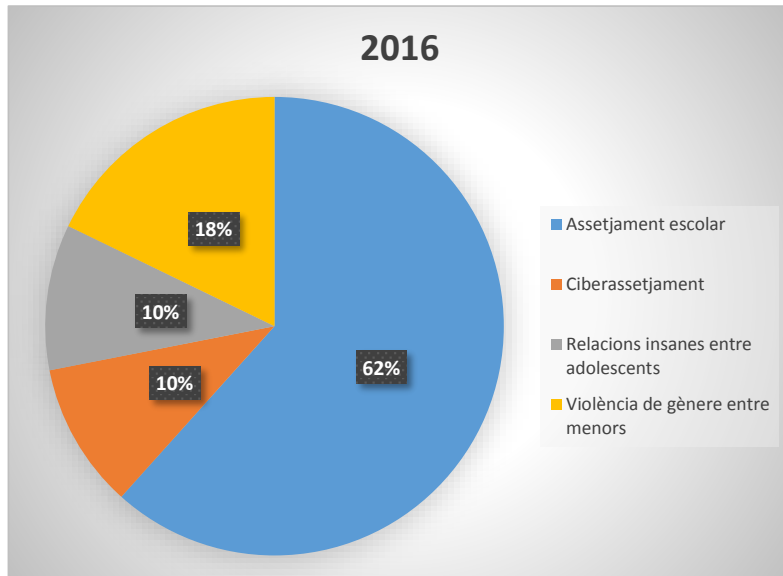
Es pot afirmar, d'aquesta manera, que en el transcurs del 2016 es manté la tendència on la majora de trucades que s'han atès són referides a **conflictes entre pares separats**, caracteritzades per una ineficaç resolució del procés de separació per part de la parella parental i la cronificació de les relacions conflictives entre els progenitors, que ja van propiciar la destrucció dels vincles de parella, ara viscudes des de la distància i modificades a tal fi enfront les dificultats que tenen pares i fills per establir bones pautes comunicatives i relacionals i resoldre les seves diferències.

ÀMBIT INTERACCIONAL MENORS D'EDAT EN SITUACIONS DE VIOLÈNCIA:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

En aquest àmbit s'inclouen les problemàtiques d'assetjament escolar, ciberassetjament, violència de gènere entre menors i relacions insanes entre menors d'edat. D'aquesta darrera ens sembla interessant clarificar que es tractaria d'aquells casos d'adolescents mantenen relacions caracteritzades per un abús de poder que es manifesta a partir de conductes molt possessives, control, aïllament...de manera recíproca no unilateral tot diferenciant-la de violència de gènere entre menor d'edat a la que s'afegiria la presència de conductes d'agressió física i verbal.

D' aquest àmbit destaca significativament de la resta, la problemàtica relacionada amb situacions d' assetjament escolar, problemàtica que, en general és exposada pels progenitors dels menors d' edat.

3. ASSETJAMENT ESCOLAR I CONFLICTES ESCOLARS

Donades les dades, es valora una fer especial menció als casos de la problemàtica **d'assetjament i conflictes en l'àmbit escolar**. Aquests representen un 2,5% del total de problemàtiques notificades per adults i un 62% de les problemàtiques **d'interacció de menors d'edat en situacions de violència**, havent augmentat d'un 44% al 2015 al 62% a l'any 2016.

L'assetjament escolar es defineix per conductes de persecució física i/o psicològica que realitza un alumne o alumna sobre un altre de forma repetida. Aquest assetjament es dona mitjançant diferents formes com ara insults, burles, assetjament físic, exclusió social, i discriminació per diferents raons: lloc de procedència, ètnia; religió; discapacitat; o orientació sexual.

Quant als casos de convivència escolar, que representen un 20% de les trucades d'aquestes problemàtiques, cal dir que són casos en que es presenta una situació de conflicte entre menors i professors o entre famílies i professors, en els quals les vies de comunicació es troben en un estat de no efectivitat i de necessitats de poder trobar espais de diàleg, negociació i mediació.

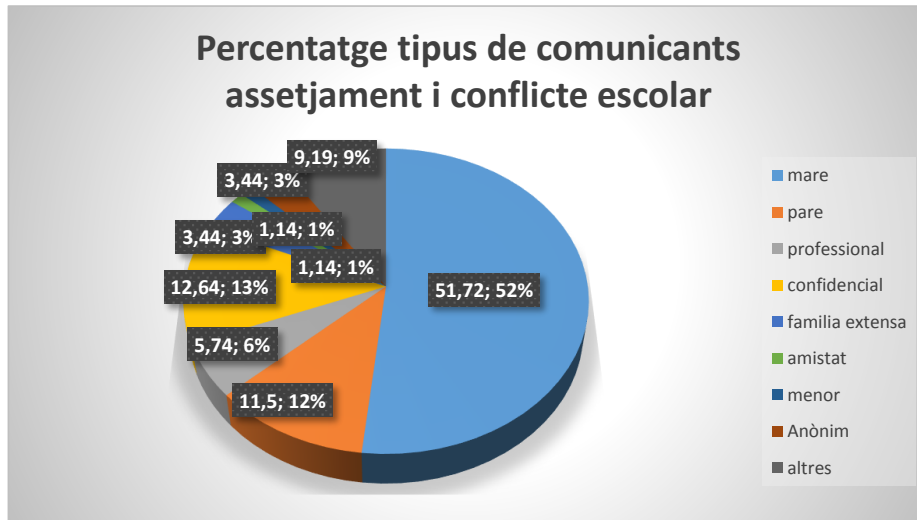
Conseqüentment, les derivacions s'enfoquen a reprendre la comunicació amb els professionals del centre escolar per tal de participar conjuntament en les diferents intervencions per a la millora de la convivència escolar, així com a recursos del Departament d'Ensenyament especialitzats en la temàtica de l'assetjament i la convivència escolar.

En ocasions la problemàtica d'assetjament escolar es troba relacionada amb altres problemàtiques com ara, la salut mental del menor en el 7,3% dels casos.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Pel que fa al tipus de comunicant, les dades recollides ens indiquen que més de la meitat (51,75%) dels comunicants són les mares dels menors afectats per assetjament o conflictes escolars. En segon lloc, els comunicants més comuns solen ser persones que volen restar en la confidencialitat (12,62%) i tot seguit els pares dels menors (11,5%).

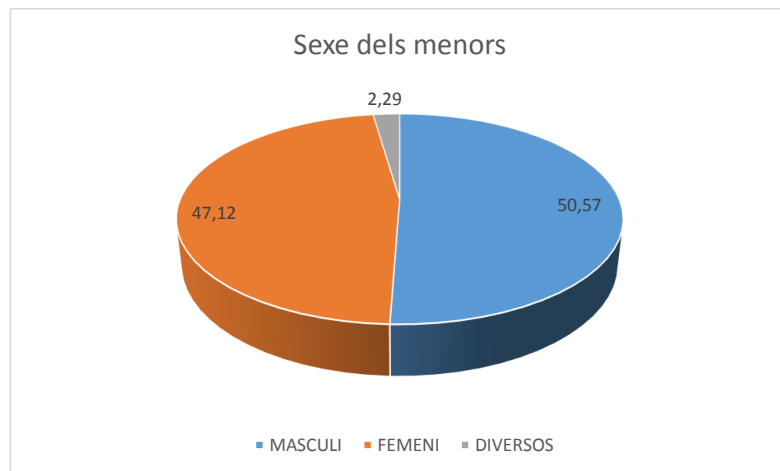
En quart lloc, com a "Altres" (9,19%), aquesta categoria aglutina trucades de persones properes a l'entorn del menor, que en molts casos són adults coneixedors del conflicte i que volen demanar assessorament de com procedir per poder ajudar al menor assetjat o amb conflictes escolars.

DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES BÀSIQUES

En aquest apartat es fa un recull de les dades descriptives sociodemogràfiques dels menors afectats per situacions d'assetjament o conflictes escolars. S'han recollit com a principals el sexe i l'edat.

En aquest sentit, les dades ens indiquen que la majoria de casos d'infants i/o adolescents que pateixen d'assetjament o conflictes escolars, són de sexe masculí, amb molt poca diferència en relació als infants i/o adolescents de sexe femení.

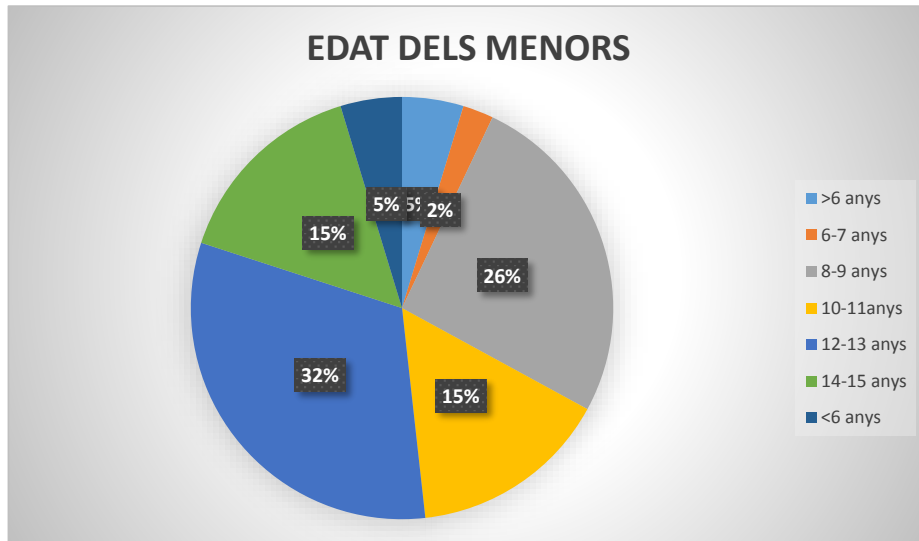
Cal dir també, que la categoria de "Diversos" fa referència a casos en que hi ha dos o més menors implicats, que són germans de diferent sexe.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

En quan l'edat dels menors afectats per assetjament escolar destaquen les franges de entre vuit i nou anys per una banda i de entre dotze i tretze anys per altra banda. La primera franja es correspon amb els cursos escolar de tercer i quart de primària i la segona franja correspon amb l' inici del ensenyament secundari obligatori.

INTERVENCIIONS I/O ORIENTACIONS EN ADULTS

Comentado [MB3]: La gràfica està actualitzada. Podeu modificar l'anàlisi de dades.

Comentado [NG4R3]: Hecho

Comentado [MB5R3]: Ok!

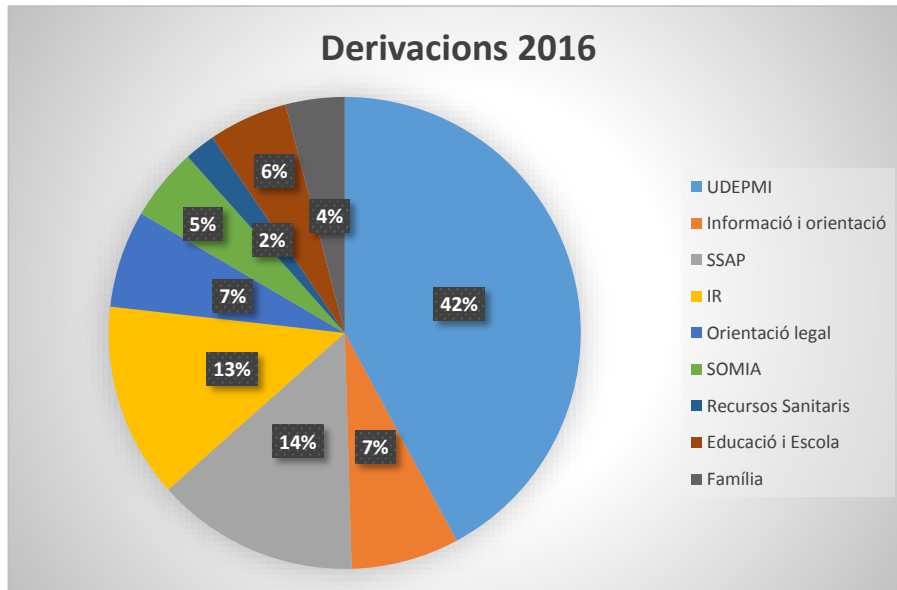
A continuació es plantegen les intervencions i orientacions realitzades des del servei IR als comunicants adults que ens han trucat al llarg d'aquest any 2016. En molts casos, no només es porta a terme una única orientació per trucada, si no que s'han d'abordar diferents tipus d'orientacions per tal de facilitar una resposta adequada al comunicant.

Amb el següent gràfic es mostren els resultats de les intervencions més significatives:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Al llarg del 2016, dels 2264 casos orientats a adults que han trucat a Infància Respon, es mantenen en primera instància les derivacions a recursos de la pròpia DGAIA, representant un 42% de les derivacions, ha presentat un lleu augment respecte el 2015 que va ser del 38%. Dins d'aquestes derivacions queden inclosos els casos que són traspassats a l'UDEPMI per tal de què aquests facin una exploració de la situació de l'infant/adolescent, així com les derivacions a les EFIS de referència quan ja existeix un expedient obert del cas.

La segona categoria de derivació és als SSAP, representant un 14% del total, orientant al comunicant a sol·licitar ajut als professionals dels serveis socials per tal que valorin i explorin la situació de risc de l'infant/adolescent.

Les orientacions de caire legal ha estat igual que al 2015 i representen un 7% de la totalitat dels casos atesos, entenent que són casos on els conflictes familiars es troben judicialitzats o que es requereix regularitzar convenis de custòdia, regim de visites, etc.

Pel que fa a les derivacions al SOMIA, el percentatge es manté proper a la dels anys anteriors. Es recorda que aquest servei d'atenció a famílies propicia un espai d'aturada per la reflexió, valoració de la intervenció més adequada a nivell familiar i permet captar una informació més amplia i complementària de la rebuda des del servei d'atenció telefònica INFÀNCIA RESPON.

3.3 TRUCADES REALITZADES PER INFANTS I ADOLESCENTS

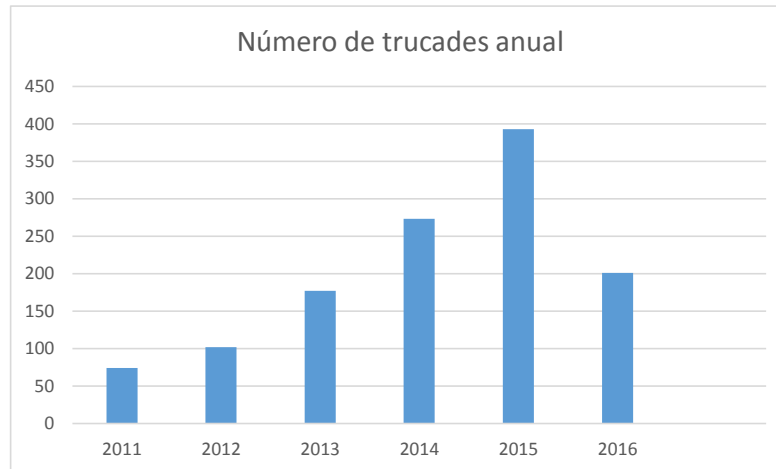
Durant el 2016, s'han produït un total de 201 trucades que han estat realitzades per menors d'edat. Aquestes trucades representen, en relació al còmput total de les trucades ateses des del servei, un 1% de les mateixes.

El número de trucades de menors d'edat al nostre servei havia anat augmentant al llarg dels anys però, com es pot observar en la següent gràfica, aquest any el nombre de trucades ha disminuït considerablement respecte a l'any anterior en que es van atendre 393 trucades:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

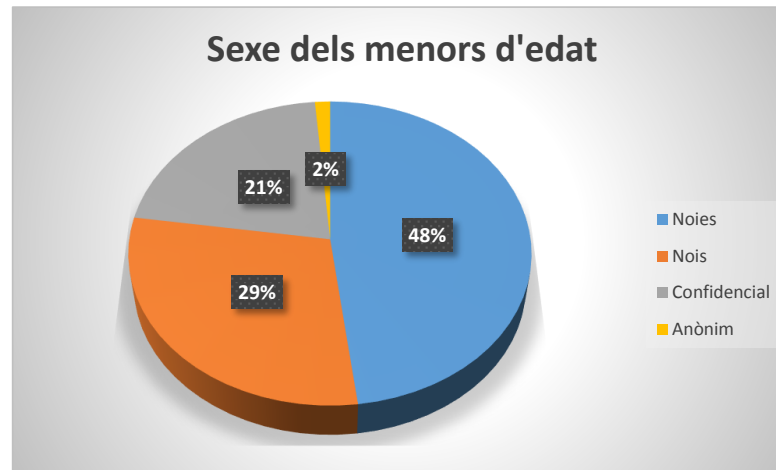

De les 201 trucades rebudes per part d'infants i adolescents al 2016, 126 han estat trucades d'experimentació i 75 han esdevingut casos atesos des del servei. En la següent gràfica s'exposen les dades en percentatges:

Així doncs, dels 75 casos d'infants i adolescents atesos al 2016, 36 de les trucades rebudes han estat realitzades per noies, 22 per nois, 16 dels menors que han trucat al servei han volgut que les seves dades siguin tractades de forma confidencial i un/a d'ell/es va voler ser anònim.

En la següent gràfica s'exposen les dades en percentatges:

El 48% dels infants/adolescents que contacten amb el servei són noies. Quelcom que succeeix de igual manera en els darrers anys.

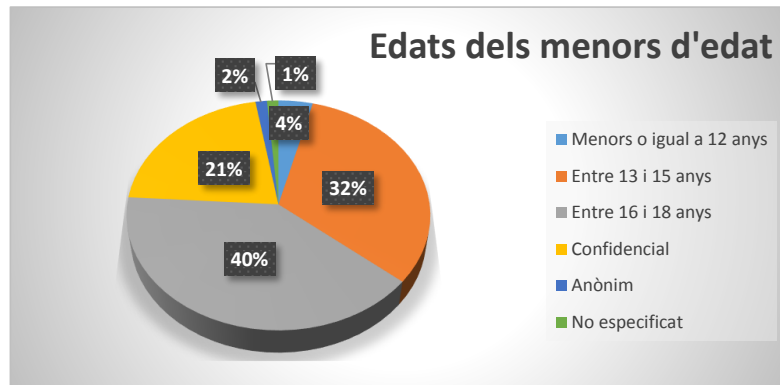
En relació a les franges d'edat dels casos atesos al llarg de l'any 2016 a Infància Respon, un 4% de les trucades han estat realitzades per nens/es menors de 12 anys, el 32% de les mateixes han estat efectuades per nois/es de 13 a 15 anys, el 40% es correspon a les trucades que han estat realitzades per nois/es de 16 a 18 anys, el 21% representa a tots/es aquells/es menors d'edat que van voler que les seves dades fossin tractades de forma confidencial, el 2% d'ells/es van voler ser anònims i en un 1% de les trucades el/la menor d'edat no va especificar la seva edat.

En la següent gràfica s'exposen les dades en percentatges:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

DEMANDA

Dels casos nous en els que han realitzat la trucada infants o adolescents, s'observa que la demanda que es dona en major mesura fa referència a la denúncia de maltractament, seguida d'orientació en relació a dificultats i conflictes dins de l'entorn familiar.

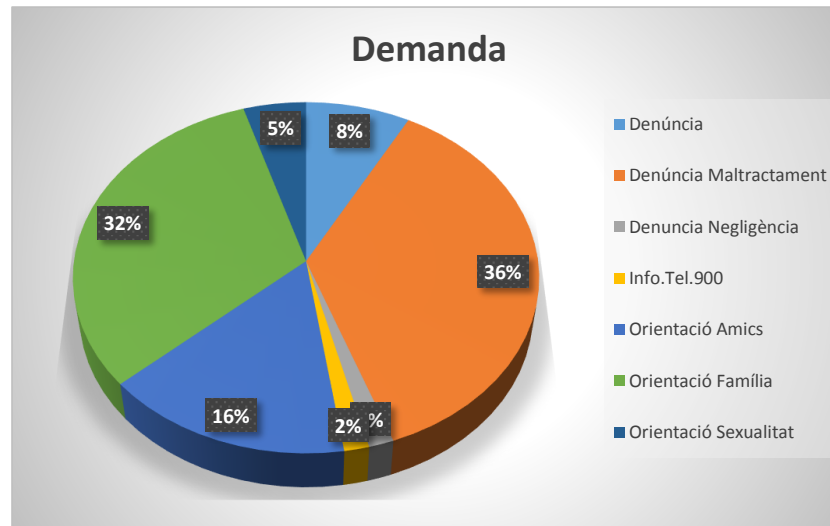
En comparació a anys anteriors s'observa un canvi en relació a aquestes dades, donant-se un increment de les denúncies de maltractament, passant d'un 21% al 2015 a un 36% al 2016, i un descens de les demandes d'orientació en referència a la família, d'un 40% a un 32%. També es dona un descens en quant a la demanda d'orientació respecte a relacions d'amistat, passant d'un 28% a un 16%.

Pel que fa a la resta de tipologies de demanda es mantenen dades similars a l'any anterior.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

PROBLEMÀTICA

La problemàtica més habitual detectada als casos atesos al 2016 fa referència a maltractament físic, que es dona en el 23% dels casos. Per altra banda, el maltractament psíquic apareix com a problemàtica en el 19% dels casos i l'assetjament escolar en el 11%.

A diferència de l'any 2015 en que els conflictes intergeneracionals era la principal problemàtica (30% dels casos), aquest any s'ha detectat només en el 8% dels casos de les trucades realitzades per infants/adolescents.

Cal destacar que els casos d'assetjament escolar es situen a l'any 2016 com a tercera problemàtica, mentre que al 2015 es situaven com a cinquena més important. Per altra banda, respecte a l'any anterior, s'observa un descens significatiu en el número de trucades que fan referència a la problemàtica de salut mental del menor, passant de 12 casos a 1, i psicològica del menor d'edat, que passen de 9 a 1.

A continuació es mostra una gràfica amb les diferents problemàtiques detectades i el número de cops que s'han observat durant l'any 2016.

Abandonament	1	Maltractament psíquic	14
Antecedents de risc	1	Negligència	2
Assetjament escolar	8	Psicològica adult	3
Ciberassetjament	5	Psicològica del menor	1
Conflictes entre pares separats	4	Relacions insanes entre adolescents	2
Conflictes familiars	2	Salut mental menor	1
Conflictes intergeneracionals	6	Sexualitat adolescents	1
Consum tòxics adult	1	Situació sobrevinguda en que ningú se'n fa càrrec	1
Embaràs adolescent	3	Violència de gènere	1
Maltractament físic	17	Victimització de tercers	1

DERIVACIONS I INTERVENCIONS.

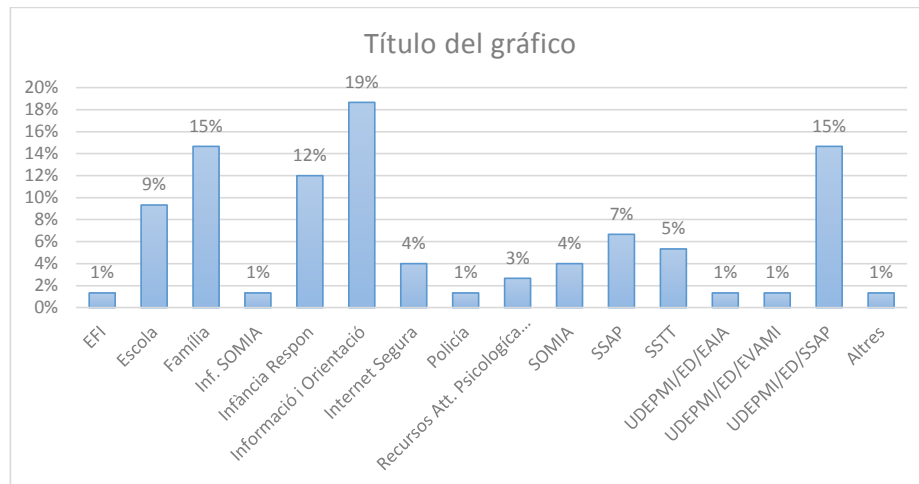
En quant a la intervenció realitzada en aquests casos, s'observa que en el 19% de les situacions s'ofereix informació i orientació específica en referència a la problemàtica exposada. Aquesta dada es similar a la d'anys anteriors en els que l'orientació es dona com a intervenció més habitual.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Tot i que també es manté com una de les intervencions principals l'orientació a la recerca de suport i de resolució del conflicte en la pròpia familiar, s'observa al 2016 un descens d'aquest tipus d'intervenció respecte l'any anterior, en el que es va donar en el 22% dels casos. Pel que fa a les derivacions del cas exposat per l'infant o adolescent a UDEPMI, s'observa un percentatge similar respecte a l'any 2015.

TRUCADES D'EXPERIMENTACIÓ

A l'any 2016 s'han donat un total de 126 trucades d'experimentació realitzades per infants i adolescents. D'aquest número hem de diferenciar entre les trucades en les que s'explica una història suposadament inventada per la que rep una orientació o informació i trucades breus en les que realitzen una broma o s'escolten riures i penges.

De les 126 trucades d'experimentació, 23 corresponen a històries inventades i 103 a bromes. Pel que fa a les trucades sobre relats imaginaris, s'observa un increment de les mateixes respecte a l'any anterior, en el que es van detectar 16. En la major part d'aquests casos s'identifica una demanda d'orientació respecte a conflictiva familiar, en referència tant a conflictes intergeneracionals com entre els progenitors. En comparació a l'any anterior, al 2016 cal destacar un important augment del nombre d'històries que fan referència a suposades situacions d'assetjament escolar. Tot i que en menor mesura, també es donen demandes d'orientació relacionades amb conflictes entre amigats o relats amb temàtica sexual. En general, es tracta de conflictes o problemàtiques que poden estar relacionats amb la vida diària dels infants o adolescents o amb aquelles qüestions del seu dia a dia que tenen importància o els preocupen.

S'observa, en una gran part de les trucades, un relat amb pocs detalls, amb poca coherència o lògica i interromput per riures i sorolls. Habitualment es tracta de trucades curtes realitzades en grup, el qual realitza més d'una trucada seguida explicant la mateixa història o una de diferent. El discurs dels adolescents o infants que truquen en aquests casos està orientat a la transgressió i acostumen a utilitzar un to tant provocatiu com rialler. Habitualment la trucada es tallada pels propis menors d'edat.

Cal destacar que s'observa un contrast entre la informació facilitada i l'emotivitat expressada, és a dir, no es dona una correspondència entre el contingut i l'expressió no verbal. En algunes ocasions s'identifica un plor simulat, rialles en el moment d'explicar una problemàtica greu o canvis de to sense concordança amb el discurs.

Des del Servei d'Infància Respon es realitza l'exploració de la informació facilitada per l'infant o adolescent mitjançant preguntes concretes. Tot i detectar que es tracta d'una possible situació inventada o imaginària, s'ofereix una orientació concreta per tal de poder ajudar al menor d'edat en el cas que el relat exposat tingui alguna relació amb una situació real.

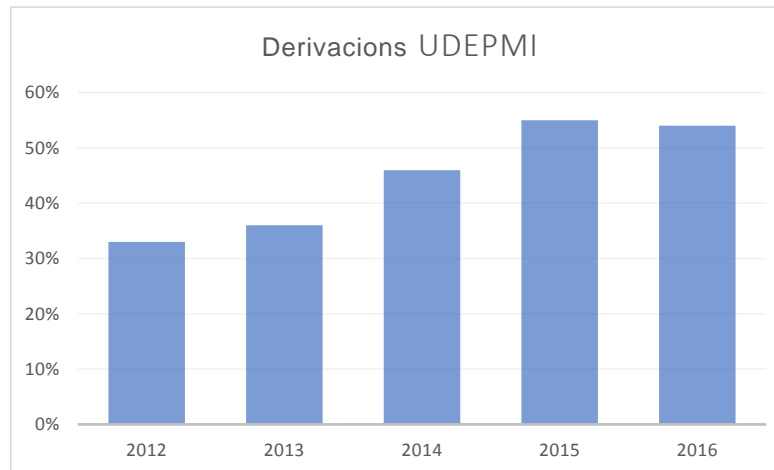
Respecte a les trucades basades en bromes o en les quals només es donen rialles, es facilita informació a qui truca sobre les funcions del servei i la importància del mateix per tal que pugui fer un ús responsable i trucar-nos en el cas que ho necessitin.

3.4 CASOS DERIVATS A UDEPMI

L'any 2016 s'han derivat 1273 fitxes de cas a l'UDEPMI, un 54% del total de casos atesos al servei. D'aquest total, 18 dels casos corresponen a trucades realitzades al servei per menors d'edat.

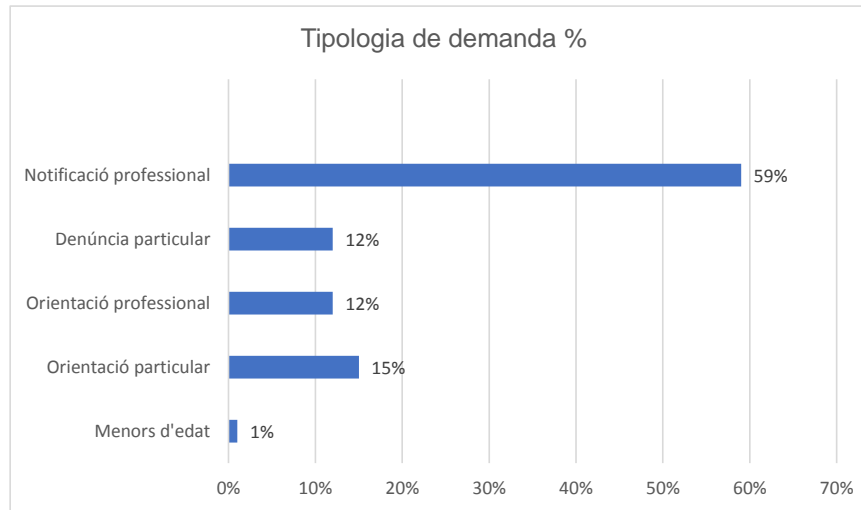
En aquest últim any, a diferència dels anteriors on hi havia un augment progressiu de casos derivats a l'UDEPMI, ha disminuït de manera molt lleu, passant d'un 55% en el 2015 a un 54% en el 2016.

A continuació es mostra la progressió:

TIPOLOGIA DE DEMANDA

En el següent gràfic es mostra, dels casos derivats a l'UDEPMI, qui realitza la trucada: menors d'edat, professionals per notificar un cas o rebre orientació, o particulars per denunciar un cas u orientar-se.

Es pot observar que dels casos derivats a l'UDEPMI, el **71% són trucades efectuades per professionals** i el **27% efectuades per particulars**, només un 1% provenen de trucades efectuades per menors d'edat.

Comparativament a l'any 2015, les notificacions professionals s'han mantingut, amb un lleu descens, i les orientacions a professionals han baixat més de 4 punts. Pel que fa a les trucades efectuades per particulars, cal destacar que aquestes han pujat en gairebé 6 punts, el que duu a pensar que el nostre servei cada cop està més present en els particulars com a telèfon de consulta i orientació. Aquest fet pot venir donat a la difusió que ha tingut el nostre servei al llarg de l'any 2016 que ha pogut influir en el coneixement del servei així com en la conscienciació ciutadana. Tot i així, en quant a les denúncies aquestes han baixat en un 2,8 punts.

Seguint la línia de l'any 2015, continua sent remarcable la diferència entre orientació professional, d'un 12%, a notificació professional, d'un 59%. Aquest fet podria tenir relació amb el coneixement adquirit dels professionals a causa de la difusió del nou protocol a l'àmbit educatiu.

Pel que fa a la interrelació entre tipologia de demanda i tipus d'expedient obert, s'ha detectat que:

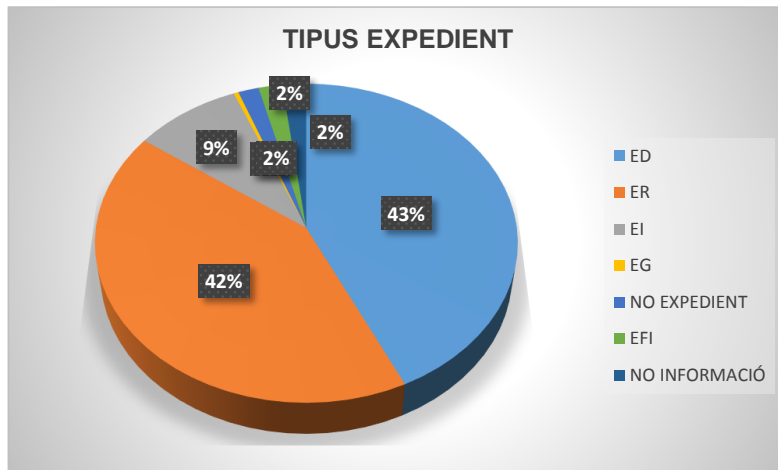
- En quant a denúncies particulars, s'obre majoritàriament un expedient de risc amb valoració de SSAP en un 54%. Cal destacar comparativament amb l'any 2015 que el percentatge ha baixat significativament. Només en un 7% s'ha obert un expedient de desemparament.
- En les orientacions particulars, seguim la mateixa línia de l'any anterior, en el 70% dels casos s'obre un expedient de risc, baixant lleument en un 2%.
- En les notificacions professionals, en el 63% de casos s'obre un expedient de desemparament i en un 26% un expedient de risc. Cal destacar l'increment d'obertura d'expedients de desemparament, en un 13%, enfront la baixada dels expedients de risc, enfront un 2%. Això pot tenir relació en què, si bé l'any 2015 dels casos derivats a UDEPMI un 12% eren nouvinguts i un 14% eren situacions sobrevingudes on ningú es fa càrrec del menor d'edat, aquest 2016 el percentatge ha augmentat en un 14 i un 18% respectivament, és a dir, ha augmentat en 2 punts els casos de nouvinguts i en 4 punts les situacions sobrevingudes en què ningú se'n fa càrrec. En aquestes últimes situacions, molts d'ells són casos on els pares han estat detinguts a l'aeroport per falsedat documental. Això duu a reflexionar que la situació de conflicte internacional, que genera una migració forçada, augmenta el número de famílies i menors d'edat que intenten entrar al país de manera il·legal.
- Pel que fa a les orientacions professionals, es manté l'obertura d'expedient de risc majoritàriament 50%, amb una lleu pujada del 2%. Pel que fa als expedients de desemparament, s'obren en un 24%, observant una disminució en l'any passat de 9 punts.

A continuació es mostra una gràfica demostrativa del tipus d'actuació i expedients oberts per l'UDEPMI a partir de la nostra derivació:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

PROBLEMÀTIQUES DETECTADES

Com en els altres anys les problemàtiques més freqüents per les quals els casos han estat derivats a l'UDEPMI son el maltractament físic (24% dels casos traspassats), el maltractament psíquic (18%) i la negligència en la cura dels menors d'edat (20%).

Però durant aquest any hem pogut comprovar una sèrie de qüestions en els percentatges de les problemàtiques, que resulten significatives i diferencials en relació amb altres anys.

En primer lloc, en relació al nombre de casos de possible **d'abús sexual** que han estat derivats a l'UDEPMI, ja que aquest percentatge ha augmentat significativament, en concret 4 punts des de l'any anterior, passant d'un 3% dels casos traspassats a un

8%. Això podria tenir a veure amb l'augment de la preocupació de la ciutadania en relació amb aquestes situacions que afecten a la nostra infància, arrel dels casos que han sortit a la llum pública mitjançant els medis de comunicació i del qüestionament que s'ha pogut fer sobre el tractament que s'estava duent a terme. Aquesta crítica ha tingut una resposta per part de l'administració, mitjançant un nou protocol d'actuació en l'àmbit educatiu, així com l'informe per part del síndic de Greuges de l'octubre del 2016, on dona avis de que l'abús sexual a Catalunya està infra detectat i hi ha carències per part dels serveis relacionats amb infància i adolescència, per tal de combatre-ho (http://www.sindic.cat/site/unitFiles/4210/Informe%20abus%20sexual%20infantil_cat_okdef.pdf). Així mateix, en un 5% dels casos traspassats s'evidenciava la preocupació de que es pogués estar produint una situació d'abús sense indicis evidents al respecte, el que hem indicat com a sospita d'abusos. Valorant ambdós criteris en un any, els casos traspassats a l'UDEPMI a cau sa de la possibilitat de què s'estigués donant una situació sexualment abusiva en un menor d'edat, haurien passat del 7% del total, en el 2015, al 12% en el 2016, gairebé duplicant el percentatge i evidenciant una increment de sensibilitat enfront a aquestes situacions tan vulnerables.

Una altre qüestió destacable és l'augment de casos traspassats amb problemàtica de **violència de gènere** que afecta als menors d'edat. Del 2015 al 2016 hem passat d'un 3 a un 5% de casos en els que la violència de gènere ha afectat als menors, com agents directes d'aquest patiment, sent en molts casos adolescents que estarien rebent violència a mans de les seves parelles majors d'edat. En aquest any a més, la violència de gènere entre menors d'edat ha passat a ser un motiu de preocupació i de derivació. Tot i que només estem parlant d'un 1% dels casos traspassats, en anys anteriors no havia format part de l'estadística, el que ens hauria de fer reflexionar sobre els rols de gènere que els nostres menors d'edat estan aprenent. Aquest índex podria ser motiu d'esperança, si estiguéssim valorant que la nostra societat es mostra menys permissiva amb aquestes actituds violentes i regressives, el que motiva la comunicació d'aquestes situacions. Tot i així, també és un motiu d'alarma i preocupació per l'afectació d'un pensament masclista i limitant en els nostres menors d'edat.

En relació amb la **violència filioparental**, hem de destacar que aquesta problemàtica ha augmentat en quan a la seva incidència a Infància Respon. Ja sigui perquè la societat es mostra més conscienciada i els progenitors i les persones envoltades en aquestes penoses situacions, han estat capaces de demanar ajut, al marge dels sentiments que en moltes ocasions afecten a aquestes problemàtiques, de vergonya i/o culpa, en menor mesura podria ser a causa de l'augment de la incidència d'aquesta forma de

violència, o perquè els professionals hem pogut entendre i ajudar a treure al llum, el que anteriorment podria ser un secret, aquesta forma de violència s'ha evidenciat amb més força any rere any. Durant el 2016, dels 53 casos identificats com agressions fills a pares, 31 han estat derivats a l'UDEPMI a causa dels indicis de manca de control i límits que afectaven als infants, en moltes ocasions, acompanyats per altres problemàtiques, el que representaria gairebé el 58% dels casos d'aquesta índole. Destacar que d'aquestes situacions no hem rebut cap cas de trucada de menors d'edat en la que s'hagi identificat la problemàtica indicada.

Hauríem d'afegir que tot i que encara no es puguin considerar situacions de violència filioparental, dins de la problemàtica de **conflictes intergeneracionals** en moltes ocasions existiria el risc, en un futur, de tornar-se'n, el que incidiria en la necessitat de valorar amb força opcions preventives d'actuació com per exemple el SOMIA. Dels 181 casos en els que s'ha identificat el conflicte intergeneracional com una de les problemàtiques en el 33% dels casos, es va fer una derivació a l'UDEPMI, percentatge lògicament més baix a causa de la manca de risc per aquesta dificultat, sinó més aviat com un fet que caldria valorar des d'altres àmbits.

3.5 CONCLUSIONS

TRUCADES ADULTS

De les dades del 2016 destaquem que el percentatge corresponent als adults de fora de l'àmbit familiar que han trucat a Infància Respon, es posiciona en el 68% consolidant així la tendència del servei en la que més de la meitat de les persones adultes que truquen al servei IR són alienes a la família propera.

El servei INFÀNCIA RESPON és una eina que els professionals relacionats amb àmbits on hi ha presència d'infants i adolescents: escoles, instituts, centres d'atenció sanitària, cada vegada tenen més present per referir situacions relacionades amb l'àmbit de la protecció d'infants i adolescents, esdevenint que el 74% de les trucades del àmbit extrafamiliar son efectuades per professionals.

El 51% de les persones que truquen provinents de l'àmbit familiar son les mares, un 23% els pares i la resta membres de la família extensa, això fa pensar que la dona segueix ocupant un paper de cuidadora principal dels infants, sent per això que truquen. Dins de les persones que truquen provinents de l'àmbit familiar és destacable que el 50% que truquen son las mares, fet que podria estar relacionat amb el paper que mantenen de cuidadora principal dels infants.

El 75% de les problemàtiques perquè els adults consulten al servei estan relacionades amb **Infància en risc**, principalment amb **negligència, maltractament físic** i aquest any s'afegeix el **maltractament psíquic**, que ha augmentat en 100 casos més, produint-se un augment significatiu. Cal fer una menció especial als casos d'abús sexual, que han augmentat en gairebé el 50% més que al 2015. Aquest fet ens fa pensar en la especialització del servei en situacions de risc, en la utilitat de les funcions i eines de cribratge per detectar problemàtiques i situacions, i en el trencament del tabú que s'ha produït al 2016 respecte a la problemàtica d'abús arrel de casos mediàtics, provocant una conscienciació en la societat i per tant un major ús del servei per a notificar aquestes situacions.

Respecte a les problemàtiques relacionades amb l'àmbit emocional-relacional, els **conflictes entre pares separats**, segueix sent la problemàtica més assenyalada. És per això que el servei continua sent d'utilitat per a contenir situacions de conflicte que poden afectar als infants i adolescents, així com a poder revertir situacions que no esdevindrien d'entrada un risc pels infants i adolescents i que requereixen d'un acompanyament familiar.

Respecte a l'àmbit interaccional de menors d'edat en situacions de violència, els casos **d'assetjament escolar i conflictes escolars**, han sofert un augment durant els mesos de novembre i desembre, coincidint amb la posada en marxa del telèfon a nivell estatal per orientar en aquestes problemàtiques. El servei Infància Respon que ja rebia anteriorment situacions on estava present aquesta problemàtica, ha hagut de treballar-la de manera concreta, per tal de poder discernir entre aquestes situacions i d'altres relacionades amb conflictes escolars d'altre tipus, és per això que la capacitat d'adaptació a les situacions i la especialització en les diferents situacions relacionades amb infància i adolescència, està present aquest 2016 al servei.

El 42 % dels casos atesos son derivats a recursos de la **DGAIA**, i el 14% a **SSAP**. Això ens estaria indicant que les problemàtiques principals que son infància en risc, necessiten d'una intervenció per part de l'administració general i local, i que per tant les problemàtiques rebudes al servei estarien en consonància amb les derivacions realitzades.

El recurs **SOMIA** segueix sent un recurs de derivació en problemàtiques de l'àmbit relacional, fet que fa que el servei sigui la opció més adient per prevenir situacions de risc en el futur i abordar conflictes familiars.

TRUCADES DE MENORS

Durant el 2016 ha hagut una disminució de les trucades efectuades per infants i adolescents al servei. Dos son els motius principals, després de l'augment progressiu dels últims anys: fa alguns anys que no es realitza cap campanya de difusió sobre el servei i ha baixat el numero de trucades d'experimentació. Aquestes últimes trucades, relacionades amb bromes i històries imaginàries, han estat les principals en disminuir. Això ens indica que els infants i adolescents que truquen al servei, ho fan ara amb un major coneixement del servei al que truquen.

Els conflictes relacionals amb els progenitors han estat el primer motiu de demanda en les trucades, seguint el **maltractament físic** en un 23% dels casos, el **maltractament psíquic** en un 19% dels casos, l'**assetjament escolar** en un 11% dels casos i els **conflictes intergeneracionals** en un 8% dels casos. L'augment de les trucades denunciant maltractaments, ens indica la conscienciació de la utilitat del servei per part dels nostres infants i la especialització de nou del servei com a detector de risc i maltractament.

Aquest any les derivacions de les trucades de menors, s'han realitzat de manera proporcional a la pròpia família que a la UDPEMI, és per això que aquestes dos fonts son les principals en les trucades amb els infants, o bé perquè les situacions que els hi angoixen es podrien solucionar amb el suport dels progenitors, o bé perquè es troben en risc dins del domicili i cal actuar amb urgència per tal de protegir al menor d'edat.

CASOS DERIVATS A UDEPMI

Al 2016 es consolida l'especialització del servei INFANCIA RESPON respecte a l'especialització en la detecció de casos en que es necessita la intervenció d'un equip de la DGAIA, és així que les derivacions a UDEPMI es situen en el 54% del total de casos. Per altra banda un **71% dels casos derivats** a l'UDEPMI son trucades de professionals (notificacions i orientacions), això consolida la tendència entre la xarxa (escoles, CSMIJ, recursos d'atenció primària) per tenir present el servei com a primera opció davant de la detecció i notificació de possibles situacions de risc, negligència o maltractament.

Dels casos derivats a l'UDEPMI s'obre majoritàriament un expedient de risc o de desemparament, sent el **85% dels casos derivats**. Això es podria explicar per la detecció a temps per part dels ciutadans i professionals i el rigor del servei INFÀNCIA RESPON respecte al cribratge de les situacions dels infants i adolescents. És important el fet de que aquestes famílies puguin rebre un seguiment per part dels equips competents i especialitzats quan la situació encara es pot revertir.

Aquest 2016 volem destacar que dels casos rebuts on la problemàtica **agressions de fills a pares** estava present, el 50% ha estat derivat a UDEPMI, al poder detectar d'altres indicadors associats que estaven posant en risc a l'infant o adolescent, en tots aquests casos s'ha obert un expedient per part d'UDEPMI. Ens trobem amb la mateixa situació amb els casos **d'abús sexual**. És per això que podem dir que s'està trencant un tabú social associat a aquestes dues problemàtiques, sent el nostre servei una porta d'entrada per detectar aquestes situacions on el secret familiar es troba present.

En relació a l'anterior, es pot afirmar que el servei INFANCIA RESPON esdevé una eina professional rigorosa que contempla els objectius de la prevenció i la protecció en consonància amb el que promou la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i adolescència.

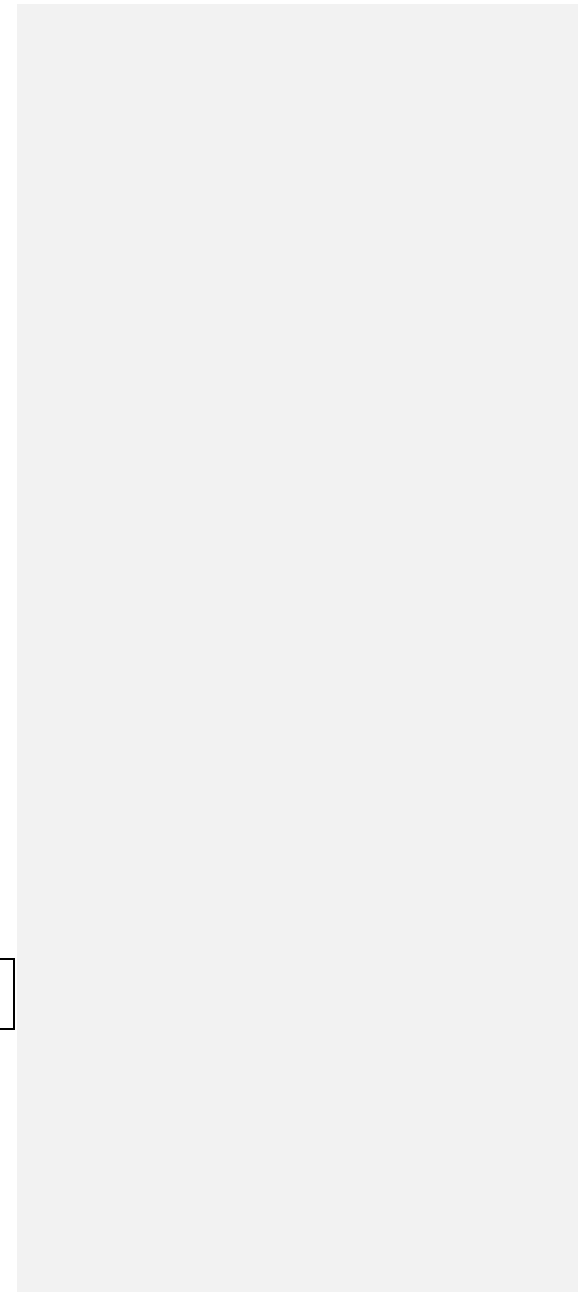
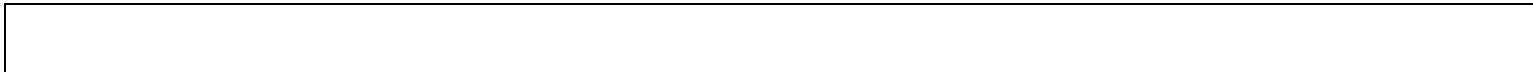

Per últim és important fer esment al treball en consonància dins de la unitat d'UDEPMI. El fet de poder mantenir una comunicació fluida entre ambdós serveis, Infància Respon i UDEPMI, i poder compartir les dades objectivables dels casos, proporciona una visió més unitària i compartida de les situacions dels infants i adolescents, i de la unificació de criteris.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

SOMIA Servei d'Orientació i Mediació a la Infància i l'Adolescència

4. ANALISIS GENERAL DE LES DADES DEL SOMIA

Durant l'any 2016 s'han atès **108** famílies en una primera entrevista d'avaluació psicosocial, es a dir s'han atès 108 noves famílies. Representa un 30% menys de famílies respecte a l'any 2015, coincidint amb les dades dels anys anteriors. Cal destacar que al 2016

s'han atès 17 casos oberts, que s'havien començat al 2015, i que la intervenció s'ha realitzat principalment al 2016, per tant tindrien un total de **125 famílies**.

D'aquestes primeres entrevistes s'ha pogut realitzar posteriorment un acompanyament familiar en 72 dels nous casos, realitzant més processos llargs en comparació al 2015. En total, al llarg de l'any s'han dut a terme 386 entrevistes,

386 Entrevistes
132 infants/adolescents
108 noves famílies
72 intervencions familiars

18 Processos de Mediació

54 treballs familiars: 28 Orientacions psicopedagògiques, 11 Acompanyaments psicològics, 2 Teràpies familiars i 13 intervencions familiars.

D'on provenen les derivacions?

El 60% de les famílies ateses al servei, venen derivades del servei IR, el 40% dels casos venen derivats per altres recursos de la xarxa, perquè truquen directament o perquè persones conegudes els hi ha parlat del servei. Això ens indica que s'ha produït un augment de casos derivats per recursos de la xarxa.

Respecte a la procedència de les famílies, el **30%** viuen a Barcelona ciutat i el **70%** provenen de poblacions de les comarques del barcelonès. Això implica un augment de casos d'altres poblacions, i ens indica que cada vegada més famílies es traslladen fins a Barcelona per poder rebre atenció en el servei.

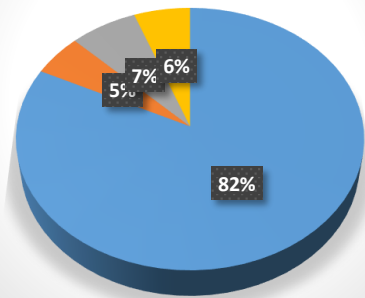
Al llarg del 2016, van ser derivades un total de **175 noves famílies** al SOMIA, en el gràfic següent desglossem que es el que ha succeït amb aquestes famílies, un cop han estat derivades al SOMIA:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Famílies: què passa després de la derivació?

S'arriba a facilitar dia i hora al 82% de la famílies i d'aquestes un 18% no assisteix finalment al servei, són famílies que no solen trucar prèviament per cancel·lar. I un 3% truquen per anul·lar la visita però no volen de nou hora. Per altra banda, el 7% de les famílies un cop es truca per concertar una visita, ens diuen que no estan interessats, tot i que prèviament havien dit que si ho estaven. I finalment, el 5% no se'ls pots localitzar per facilitar hora, després de varis intents. Durant el 2016 s'estabilitza la tendència del 2015, respecte al funcionament de les famílies una vegada es fa la derivació.

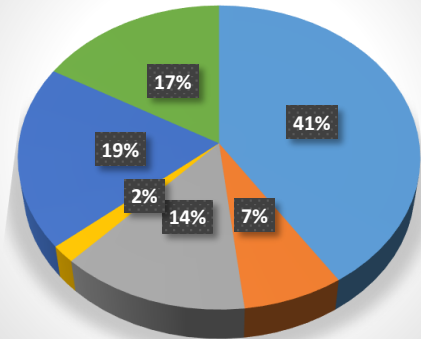
ENTREVISTES D'AVALUACIÓ PSICOSOCIAL

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Tipus de famílies

Al llarg del 2016 s'han atés a 108 noves famílies,
El 41% son famílies monomarentals, el 19% famílies nuclears, el 17% famílies reconstituïdes, seguides de famílies amb custòdia compartida el 14%, sent les menys famílies monoparentals un 8% i família extensa un 2%.
Coincideix com en anys anteriors, que majoritàriament s'atenen famílies monomarentals, afegint-se aquest any les famílies amb custòdia compartida.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

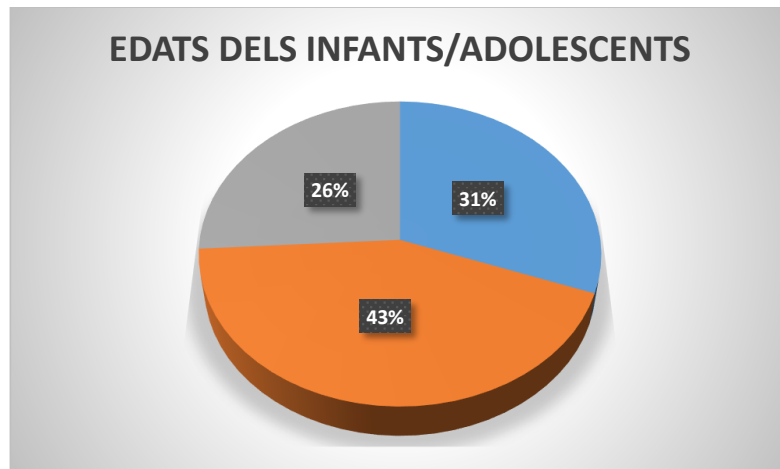

En quan a la nacionalitat, els percentatges són idèntics al 2015, en quan al percentatge de famílies de nacionalitat espanyola.

EDAT I SEXE DELS MENORS

Pel que fa als sexes dels infants/adolescents per qui es consulta, les dades indiquen que el 50% son de sexe masculí i el 50% de sexe femení, això suposa un equilibri respecte al sexe dels infants per qui les famílies consulten.

En quan a l'edat dels infants i adolescents per qui es consulta, tal i com es reflexa la gràfica, l'etapa de l'adolescència continua essent la més consultada per les famílies. Aquest any es destacable l'augment de famílies ateses amb fills/es entre 13 i 18 anys, passant del 51% al 2015 al 69% al 2016, en front del 31% de famílies amb infants menors de 12 anys.

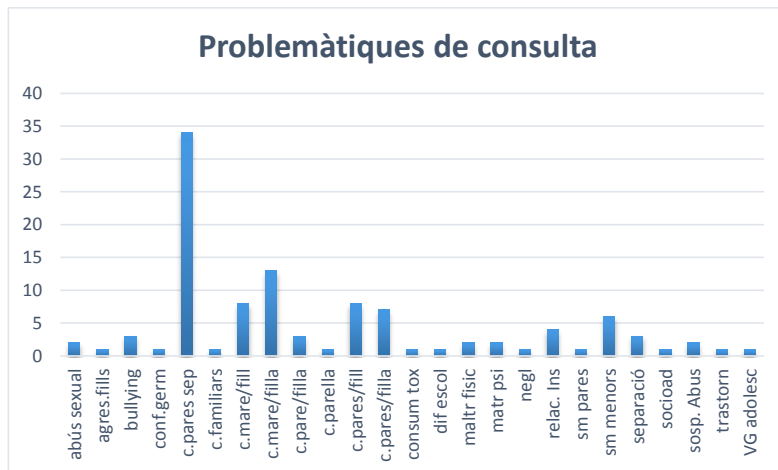

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

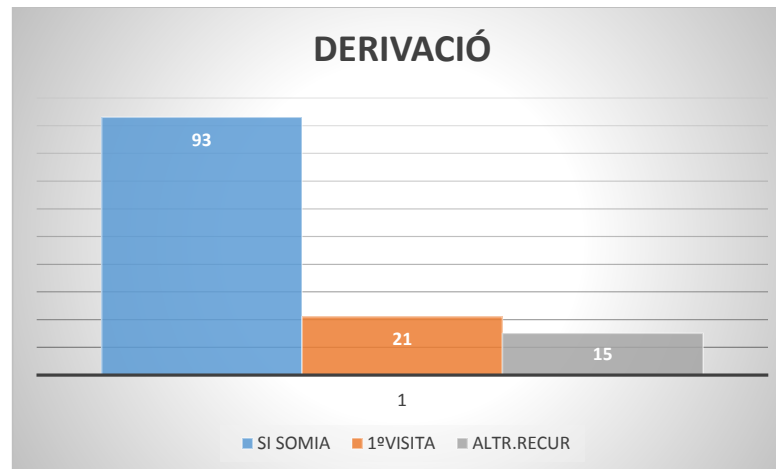
PROBLEMÀTIQUES

Seguint amb les xifres d'anys anteriors, les problemàtiques més consultades al servei estan relacionades amb les dificultats relacionals i de convivència amb famílies amb fills en edat adolescents, així com els conflictes entre pares separats, suposant aquestes problemàtiques el 70% de les consultes. Al 2016 la problemàtica amb més consultes ha estat els conflictes familiars i intergeneracionals, i conflicte entre pares i mares separats igual que al 2015 que va ser la segona problemàtica de consulta,

INTERVENCIONS

Respecte a les intervencions realitzades des del SOMIA s'entén que després d'una primera visita s'orienta a la família en funció de la problemàtica plantejada. En aquesta primera visita les famílies poden tenir un espai on poder reflexionar sobre el que els està passant i buscar eines per poder solucionar el problema. Després d'aquest temps d'exploració i valoració es realitza una devolució a la família de la situació i on es valora el tipus d'intervenció més adequat en cada cas, ja sigui dins del SOMIA o a altre tipus de recursos més específic de la xarxa.

En els gràfics es reflecteix que el 72% % de les famílies s'ha fet una intervenció des del SOMIA de caire més familiar. I en un 16% les famílies van disposar d'un espai en una primera visita per orientar-los i ajudar-los en la derivació a un recurs més específic, com ha estat un CSMIJ, un CSMA o SSAP:

Aprofundint en els tipus d'intervenció realitzat des del SOMIA observem que s'ofereix en un 50% dels casos realitzar un procés de mediació, i que aquest s'acaba fent en un 25% dels casos, suposant el 75% dels casos intervencions de caire psicoeducatiu, acompanyament psicològic a adolescents, teràpia familiar i acompanyament familiar.

4.1 INTERVENCIONS PSICOEDUCATIVES

INTERVENCIONS PSICOEDUCATIVES AMB ELS PROGENITORS

54 treballs familiars: 28 Orientacions psicopedagògiques, 5 Acompanyaments psicològics, 4 Teràpies familiars i 17 treballs familiars.
Total de 153 entrevistes

Durant el 2016 s'han realitzat 28 orientacions de caire psicoeducatiu, amb un total de 59 entrevistes.

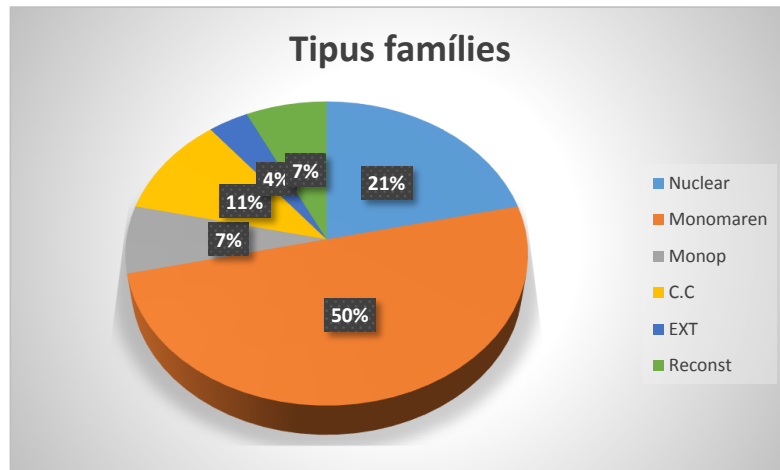
Aquest tipus d'intervenció es realitza quan es valora que les dificultats familiars es centren més en el subsistema parental, o bé perquè el fill no vol participar o no es possible un treball familiar conjunt. Es treballa amb els progenitors, oferint-los un espai d'escolta, contenció i assessorament sobre les problemàtiques que exposen. Es faciliten pautes i orientacions davant les seves dificultats i se'ls ajuda a trobar solucions recuperant els propis recursos familiars.

A continuació, es visualitza a través d'un gràfic la tipologia de famílies:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

En aquesta tipologia d'intervenció observem que, com al 2015 la majoria de famílies son monomarentals, suposant un 50% de les famílies ateses, sent aquest percentatge de 55% al 2015.

Durant el 2016 s'ha atès a un 21% de famílies nuclears, disminuint respecte al 2015, quan es van atendre un 28%.

Les famílies reconstituïdes suposen un 7%, la meitat de les que es van atendre al 2015.

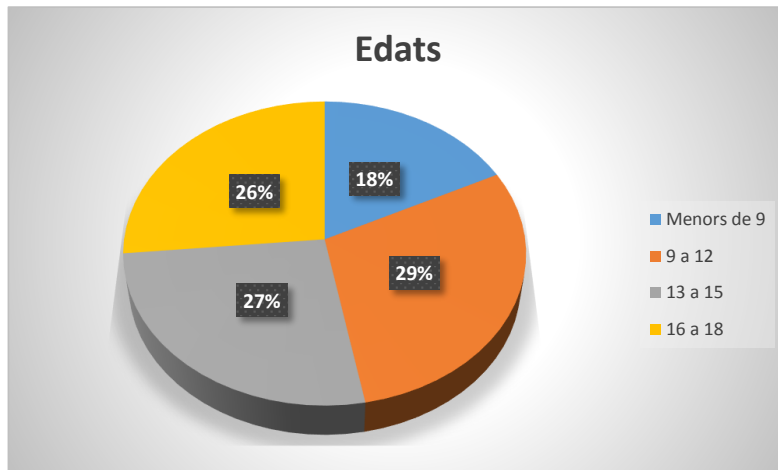
Al contrari del 2015, aquest any s'han atès algunes famílies extenses i monoparentals, 4% i 7% respectivament, i un 11% de casos amb custòdia compartida.

Al llarg del 2016 les edats dels fills/es en que s'ha realitzat una intervenció psicoeducativa als pares ha estat bastant diversa i repartida en les diferents franges de edat, tal i com es reflexa en el gràfic següent:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

El major nombre de casos han estat els menors de 9 a 12, amb un 29%. Li segueixen les franges entre 13-15 anys, amb un 27%, de 16-18 anys, amb un 26%, i per últim, la franja dels menors de 9 anys, amb un 18%. Així podríem dir que s'han invertit els números respecte a 2015, on el major nombre de casos va ser de famílies amb menors de 9 anys.

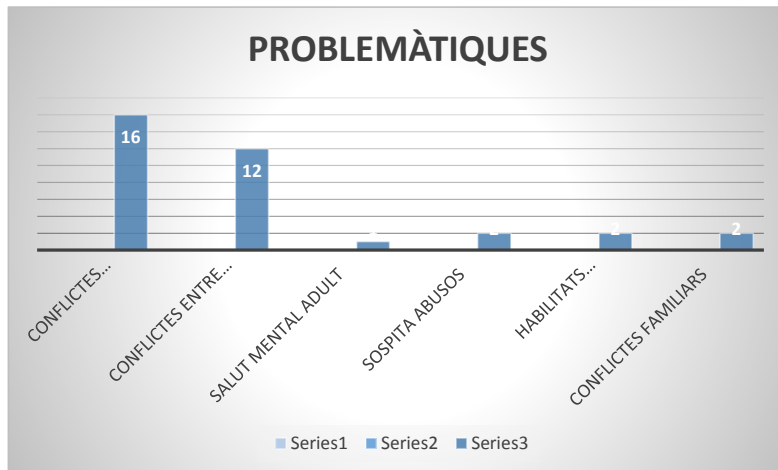
Si comparem aquestes dades amb les de l'any anterior, observem que les famílies amb fills/es a partir dels 13 anys suposen més del 50%, produint-se un augment de les famílies amb fills i filles de més edat.

En la gràfica següent es reflecteixen les principals problemàtiques per les quals les famílies demanen orientació al nostre servei:

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

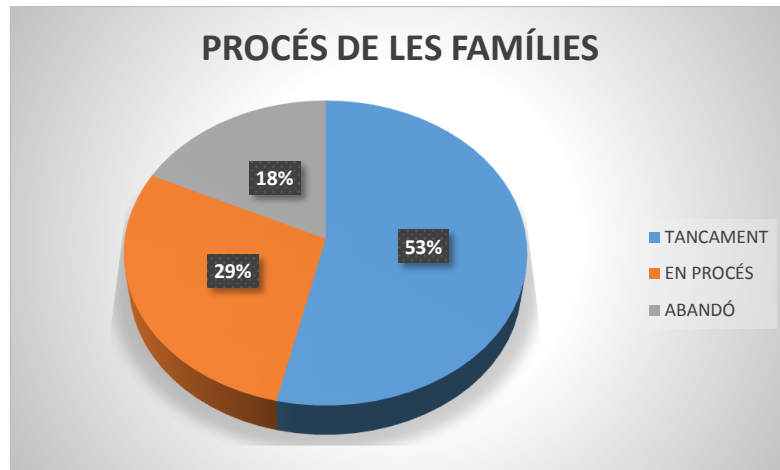

Com a primera problemàtica important, i seguint la línia dels últims anys, es troben els conflictes intergeneracionals entre pares i fills/es. La orientació davant l'adolescència dels fills/es i les dificultats de comunicació i convivència continua sent una de les necessitats principals de les famílies ateses.

La segona problemàtica que ens trobem es la dels conflictes entre pares que estan separats, seguit de la salut mental del menor i la sospita d'abusos, comprovant que aquest any la problemàtica de conflictes entre pares que conviuen no ha aparegut.

Comparat amb els últims anys, les problemàtiques de conflictes intergeneracionals i conflictes entres pares separats, son els motius de consulta principals quan la demanda és orientació.

En la gràfica següent es mostra com un 53% de les famílies que inicien un treball familiar al SOMIA han aconseguit tancar el procés. Un 29% dels casos encara estan en procés. I un 18% de les famílies ha acabat abandonant el procés. En comparació a d'altres anys s'observa una estabilitat en les dades.

INTERVENCIÓ PSICOEDUCATIVA AMB ADOLESCENTS

Amb els adolescents es treballa per tal d'ajudar-los a parlar i reflexionar entorn les seves dificultats i poder posar paraules als seus sentiments, ampliar la mirada de la situació, i ser acompanyats en la recerca conjunta de solucions i alternatives a les seves dificultats, així com en la recuperació i reforç dels seus propis recursos.

En aquests casos, habitualment la demanda inicial del procés ve per part dels progenitors, per les dificultats amb els seus fills adolescents. Un cop des del servei tenim oportunitat de conèixer als adolescents, detectem que aquests verbalitzen un malestar personal que en moltes ocasions es relaciona amb la conflictivitat amb els seus pares. En altres casos els malestars poden estar relacionats també amb les dificultats de relació amb els iguals, relacions de parella insanes o la gestió de les emocions i la necessitat d'expressar com es senten. En algunes ocasions aquestes dificultats son traslladades al si de la família, i des del SOMIA, davant la demanda de l'adolescent, es facilita un espai individual per tal d'ajudar-lo en la seva demanda.

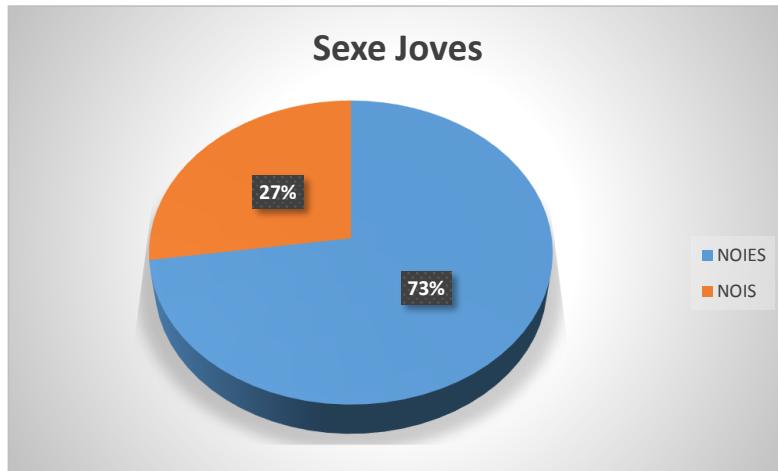
En altres ocasions, tot i la necessitat de treballar amb tot el nucli familiar, els progenitors dipositen el conflicte i la responsabilitat de resolució en el fill/a adolescent, per tant no tenim col·laboració per part dels progenitors però sí de l'adolescent.

Durant el 2016 s'han atès a 11 joves, augmentant el nombre de casos respecte al 2015. D'aquests 11, 8 han estat noies i 3 nois, sent el percentatge de 73% noies i 27% nois, fent que aquest any el nombre de noies ateses al servei hagi augmentat respecte als nois.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

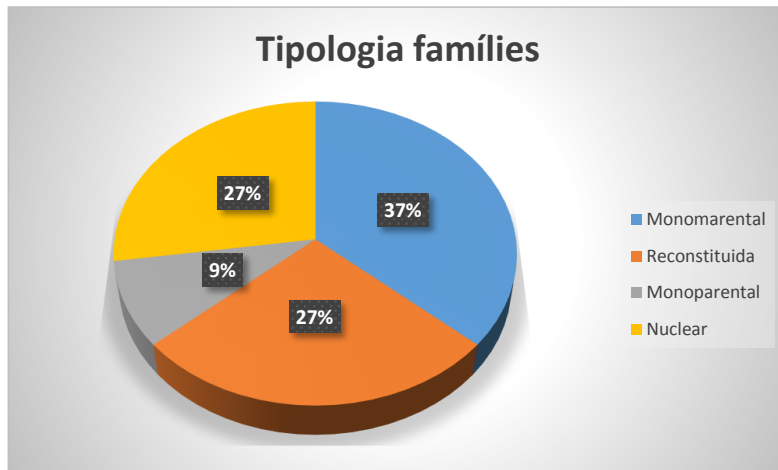

Pel que fa a la tipologia de famílies dels adolescents atesos durant aquest any ens hem trobat amb un 37% de famílies monomarentals i 27% reconstituïdes, respectivament, i un 27% nuclears i un 9% monoparentals. Comparant amb el 2015, aquest any sí han hagut famílies nuclears, en contra de les famílies amb custòdia compartida, ja que no s'ha atès a cap adolescent amb aquesta tipologia de família.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

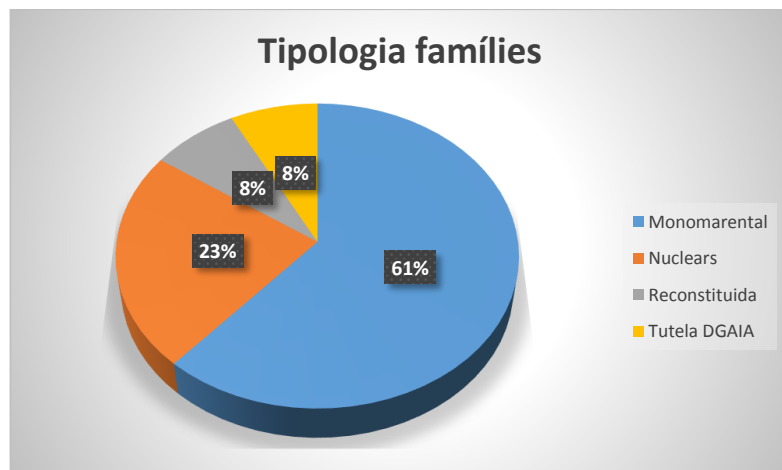
En relació a les problemàtiques, les principals continuen sent els conflictes intergeneracionals, seguit de la salut mental del menor, es a dir, casos on s'ha valorat un malestar emocional en el noi/a però sense cap valoració ni diagnosi. Altres problemàtiques estan relacionades amb el consum de tòxics i les relacions insanes principalment. Destaca aquest 2016, que els conflictes entre mare i filla han sigut la problemàtica més atesa, coincidint amb més noies ateses i més famílies monomarentals.

El procés de vinculació al nostre servei ha estat principalment de tancament o encara en procés, havent únicament un cas en que es va produir un abandonament.

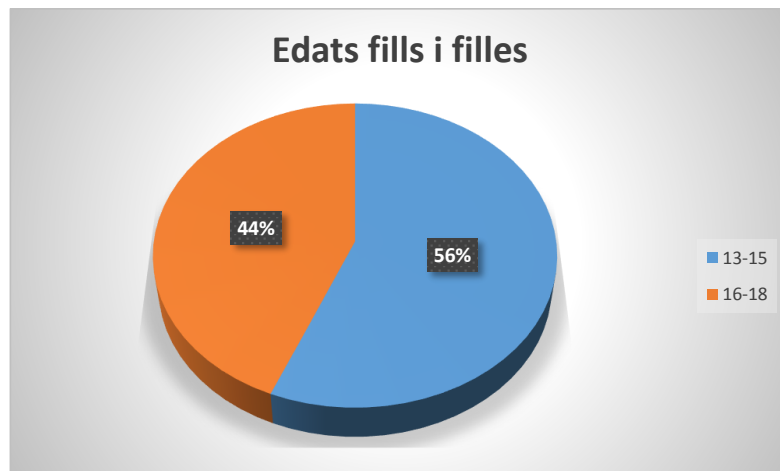
INTERVENCIIONS PSICOEDUCATIUES AMB TOT EL NUCLI FAMILIAR

Es realitza una intervenció de caire psicoeducatiu amb tot el nucli familiar quan es valora una predisposició de participar en el procés en tots els membres de la família. Aquest tipus d'intervenció es realitzaria amb famílies amb dinàmiques relacionals disfuncionals i una conflictitat familiar important, difícils de treballar des d'un procés de mediació.

Al llarg del 2016 s'han atès a 13 famílies, dada que coincideix exactament amb les famílies ateses al 2015. En relació al tipus de família, trobem que les dades d'aquest any son molt semblants a les de 2015, on el 68% de famílies van ser monomarentals, així com les famílies nuclears, que al 2015 va suposar un 21%. Aquesta dada ens indica, en contraposició als anys anteriors, que els últims anys ha hagut un augment de famílies monomarentals ateses al servei per fer un treball familiar.

En relació a l'edat dels fills/es de les famílies ateses, ens trobem que el 56% dels menors d'edat estan en la franja dels 13-15 anys, el 44% entre els 16-18 anys. No ha hagut cap família amb fills/es de menys de 12 anys. En als últims anys, la tendència a intervenir amb famílies amb fills i filles a partir dels 13 anys, es va consolidant al servei.

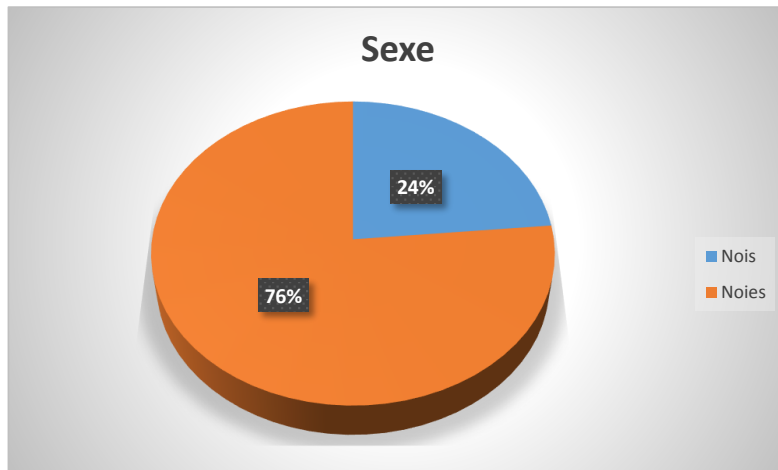

Respecte al sexe dels fills/es de les famílies ateses que han participat, un 76% han estat noies i un 24% nois, aquesta dada s'ha invertit respecte al 2015, on va haver-hi 71% de nois.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

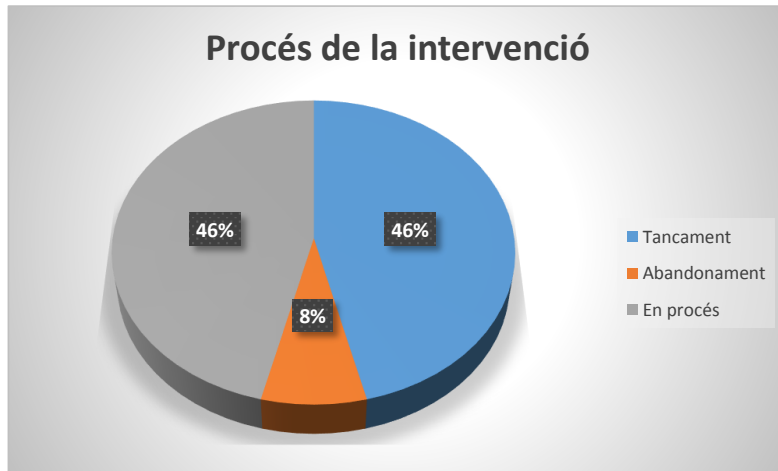
La problemàtica més freqüent, de forma similar a altres tipus d'intervencions, són els conflictes intergeneracionals, seguits de salut mental menor (quan no hi ha diagnosi, sinó malestar emocional) i les dificultats escolars. En aquests casos, a diferència d'altres tipus d'intervencions, tots els membres familiars participen del procés, sigui per separat o de forma conjunta, el els casos de conflicte intergeneracional, en la conflictiva pot estar present les agressions verbals dels fills i filles cap als pares.

En la següent gràfica s'observa que en un 46% dels casos atesos s'ha pogut realitzar un tancament del procés i en un altre 46% s'està continuant el procés. En un 8% ha hagut un abandonament del procés. Aquesta dada coincideix amb l'any 2015.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

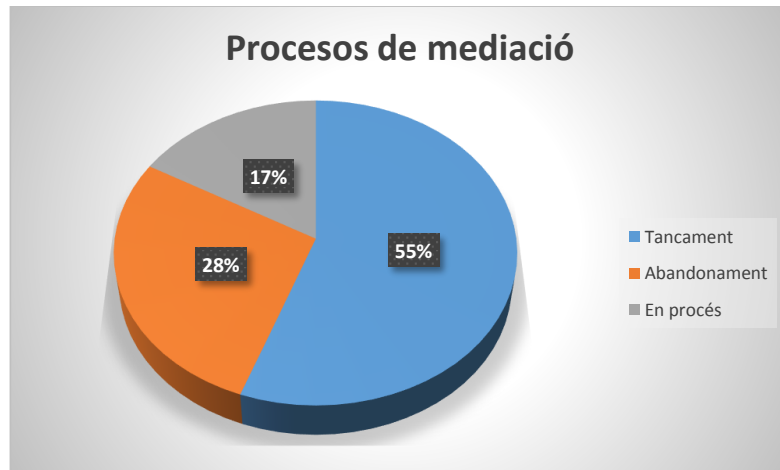

4.2 PROCESSOS DE MEDIACIÓ FAMILIAR

Al llarg del 2016 s'han dut a terme **18** processos de mediació familiar. En aquestes visites han participat famílies amb necessitat d'autogestionar els seus conflictes familiars.

De la següent gràfica extraïem que dels **18 processos de mediació familiar**, aquests han donat lloc a **69 entrevistes** o sessions de treball familiar.

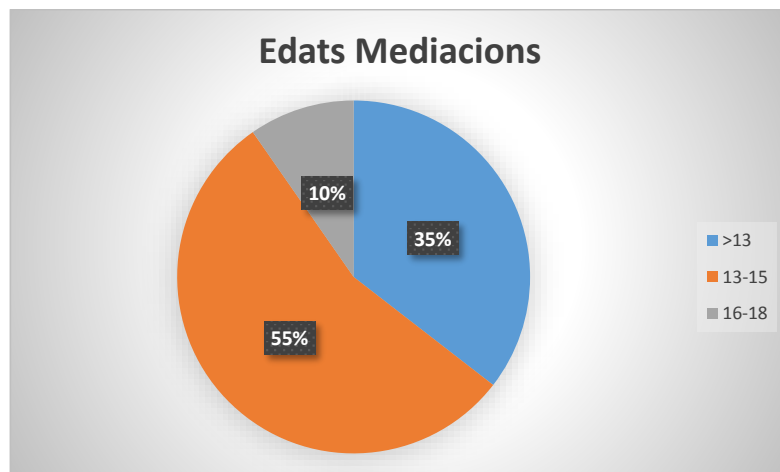
Aquest any 2016 el **55%** dels casos de processos de mediació s'ha fet **tancament**. Per altre banda el **17%** del casos continuen **en procés** degut al augment de casos que es van donar en el darrer trimestre del any i que al elaborar aquesta memòria encara estaven en el procés de mediació. En el cas **d'abandonaments** hem de dir que aquest any s'ha produït un 28%, que en la majoria de casos ha coincidit amb una negativa a accedir per una de les parts.

A continuació analitzem el perfil sociodemogràfic del infants/adolescent que han participat enguany en processos de mediació, així com la tipologia de conflictes que s'han plantejat de manera més habitual.

Respecte al **sexe** dels adolescents que han participat de manera indirecta o directa juntament en un procés de mediació s'ha produït un augment de la participació de nois en un **54 %**, respecte al any passat les dades son bastant similars, ja que el 60% eren nois. En quant a les noies la seva participació ha està en un 46%, augmentat lleugerament respecte al 2015.

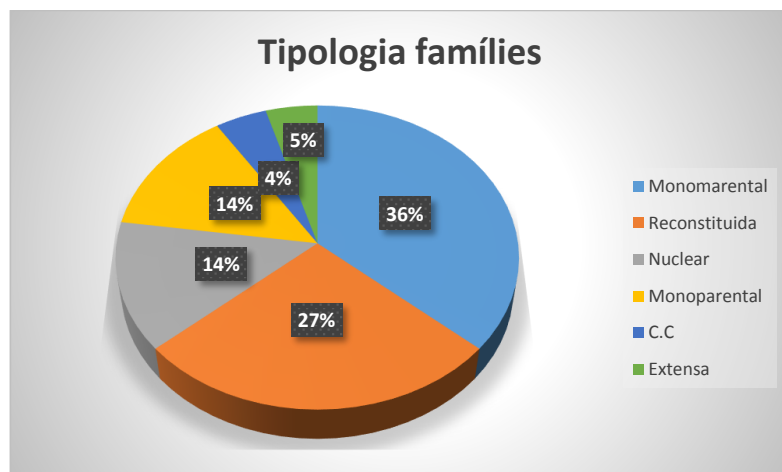
Pel que fa a l'**edat**, el percentatge més elevat es situa als infants **d'entre 13 i 15 anys**, amb un 55%, invertint l'ordre i la tendència dels últims anys, on les famílies amb fills i filles menors de 13 anys eren les que més realitzaven un procés de mediació. Aquest dada i el seu augment segueix relacionada amb el fet que el número processos de mediació entre pares separats amb fills i filles a partir dels 13 anys torna a pujar.

La franja **d'edat 16-18** baixa lleugerament en un **10%** i la franja **de menors de 13 anys** baixa d'un 50% en els anys anterior a un 35% actualment.

En quant a la **tipologia de família** continua la tendència al alça de les famílies **monomarentals** respecte als últims anys sent el percentatge de un **36%**,seguides de les famílies **reconstituïdes i nuclears** amb un **27% i 14% respectivament**. En el cas de les reconstituïdes hi ha hagut un petit augment respecte al 2015.

L'any 2016 s'han atès a famílies amb més diversitat en la tipologia, i per primera vegada **famílies monoparentals**, on el pare te la custòdia, amb un 14% de famílies.

Les **problemàtiques** mostrades en la gràfica següent representen la problemàtica principal que motiva l'inici de la mediació, és a dir la demanda de la família. Al 2016 s'ha produït una estabilitat dels processos de mediació **entre pares separats**, sent d'un **38%**, molt similar al 40% de 2015.

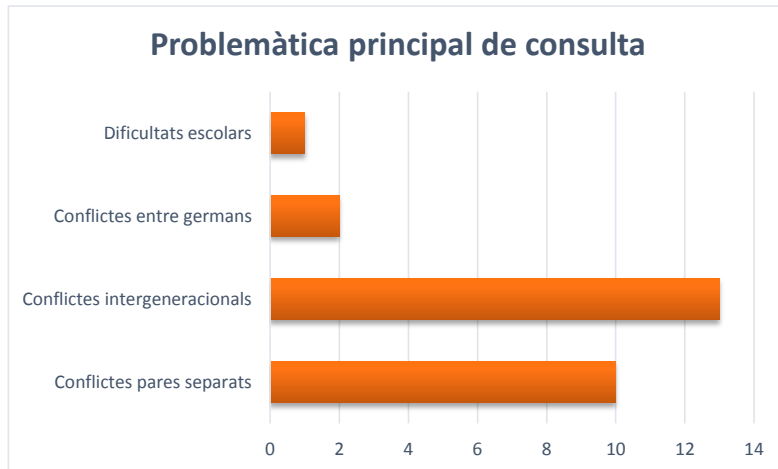
Segueix la tendència al alça com ja marcava el any passat els **conflictes pares i fills/lles** aquest any continua situant-se com la problemàtica més demandada al servei, el percentatge ha estat del **50%** . Recuperant i consolidant així la essència per la qual es va crear el servei SOMIA.

Aquestes problemàtiques principals venen associades a altres problemàtiques que a les famílies els preocupen e influeixen no tan sols en la problemàtica principal sinó també en el propi PM, es a dir s'han de tenir presents. Són problemàtiques associades a malestars que generen la situació familiar o bé successos que s'han produït en la vida d'aquestes persones i que influeixin en la relació i per tant en el devanir de la mediació.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

4.3 CONCLUSIONS SOMIA

Al 2016 al Servei SOMIA ha hagut una disminució de les famílies ateses respecte al 2015, dada que coincideix amb la tendència dels anys anteriors, suposant una estabilitat respecte al 2014 i la resta d'anys. Això estaria relacionat amb la tendència del servei Infància Respon i d'altres de la xarxa per fer derivacions acurades, i correlaciona amb l'augment de casos de risc atesos pel servei Infància Respon.

Aquest 2016 segueix la tendència a l'alça de l'assistència al servei de les famílies que tenen hora, sent del 84%. A més d'això, s'ha produït un allargament dels processos realitzats amb les famílies, qüestió que reafirma com el servei tracta la vinculació amb les famílies i es pot realitzar un procés i tancar-lo de manera més freqüent, gràcies als estudis realitzats a tal efecte i a les supervisions sobre casos que es realitzen i permeten reflexionar sobre el funcionament de les famílies en equip.

La majoria de les famílies ateses son d'origen nacional, tal i com ve passant als últims anys, que arrel de la crisi van disminuir els reagrupaments i les famílies ateses d'altres nacionalitats, encara que això es comença a revertir, encara el servei SOMIA no s'ha vist influït per la situació.

El servei està especialitzat en famílies que es troben en situacions de conflictes relacionals, principalment amb fills/es adolescents, com així demostren les dades d'aquest any, on el 69% de les famílies ateses tenen fills/es majors de 13 anys. Així mateix les famílies amb conflictes entre pares separats, troben un servei de referència al que adreçar-se en el SOMIA.

El servei en aquest sentit es segueix especialitzant en les següents problemàtiques: dificultats en la criança dels fills/es, dificultats de relació i convivència en l'etapa d'adolescència dels fills, situacions de Violència filio-parental i dificultats de relació i de comunicació entre ex-cònjuges durant el procés de separació i després de la separació que afecten als fills/es.

En relació als **processos de mediació** es consolida al servei per poder realitzar aquest tipus d'intervenció. Per altra banda, el primer motiu de consulta ha estat els conflictes entre pares i fills/es, relacionat amb les dificultats dels progenitors per posar límits en etapes primerenques i les dificultats durant l'adolescència per acceptar les noves situacions i rols. Ens trobem que aquestes intervencions, encara que arriben en moments de molt conflicte i possible risc pels adolescents, tenen majors garanties de resolució, si comparem amb les mediacions entre pares separats, que en ocasions requereixen d'alternar amb altres tipus d'intervenció, o d'orientacions individuals per les dificultats per establir un diàleg.

En relació a la tipologia de famílies es produeix un canvi al 2016, on les famílies que fan més aquesta demanda de mediació son mares que tenen la custòdia, monomarentals, és per això que de vegades es dificulta el tancament del procés.

Aquest 2016 ens trobem amb famílies amb alt grau de conflictivitat, fet que suposa que molts dels processos s'allarguin, motiu pel qual al 2017 encara es troben oberts. La capacitat d'adaptació a la realitat de les famílies ateses, es veu reflectida en aquestes dades, que alhora permet una major vinculació de les famílies al servei.

En relació a les intervencions psicoeducatives realitzades amb els progenitors al 2016 s'ha produït un augment de famílies monomarentals que consulten en relació a problemàtiques relacionades amb la criança dels fills/es, o aspectes relacionals i de comunicació. Aquesta dada ens indica que aquestes famílies són més vulnerables alhora de trobar-se amb dificultats, i també alhora de detectar-les i demanar ajut, és per això que es relaciona amb la tendència femenina de cura i protecció de la família.

Destaquem també la mirada preventiva del servei, tal i com i es pot veure en el percentatge de famílies ateses amb fills i filles menors de 12 anys. En aquests casos destaquen les problemàtiques relacionades amb conflictes entre pares, bé estiguin junts o separats i les dificultats en habilitats parentals i marentals dels progenitors.

Es destaca també l'acompanyament que es realitza als adolescents i als pares i mares quan hi ha conflictes intergeneracionals, cada vegada són més les famílies, que derivades per la xarxa quan el grau de conflicte és elevat, troben un espai on poder aturar-se i reflexionar sobre la relació entre generacions.

És per tant que la funció de SOMIA com a servei de suport a les famílies, infants i adolescents, és necessari i així es veu amb les famílies ateses, el tancament de processos de manera exitosa i la especialització cada vegada més clara del servei. A més, el fet de poder realitzar estudis i reflexions, consolida la mirada de renovació constant i cerca de noves famílies, nous funcionaments, noves problemàtiques, com a Servei de consulta de les famílies de la societat actual.

5. FORMACIÓ

- 5a Jornada sobre intervenció amb famílies i infància en situació de vulnerabilitat, FASI, 8 d'Abril.
- 20é FORUM FEDAIA, Converses d'Infància, el Viatge de la Fedaià, 14 i 15 d'Octubre.
- 1r Congrés Internacional sobre pobresa, infància i èxit educatiu, 19 i 20 de Desembre, participació amb una ponència: "Famílies in via: el treball en xarxa", La Caixa.
- Jornades CIIMU 2016: "Famílies", Abril
- Participació de comissió de Famílies ECAAS.
- Participació de comissió de Famílies FEDAIA.
- Participació Projecte Tractor, Barcelona Inclusiva.

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

PERSONAL TELÈFON INFÀNCIA RESPON I SOMIA

Nom i cognoms	DNI	Titulacions	Hores anuals	Observacions
Pereyra Grustan, Carla	25193590 B	Psicologia especialitzada en psicologia forense i criminal i en teràpia familiar sistèmica	Torns rotatius	Infància Respon
Mestres Recasens, Elia	52912581T	Educació Social especialitzada en intervenció sistèmica amb famílies	10h-14h 15h-18.30h De dill- div	Infància Respon
Legarra Jubany, Anna	53340658R	Psicologia	Torns rotatius	Infància Respon
Moreno Aguado, Àngela	48571931W	Psicologia especialitzada en intervenció psicosocial, infants i adolescents	Torns rotatius	Infància Respon
Gatell Segura, Monica	46871353 K	Psicologia i medidora familiar, experta en violència intrafamiliar.	Torns rotatius	Infància Respon
Pérez Sanchez, Marta	43542367D	Psicologia	Torns rotatius	Infància Respon
García Lahiguera, Noelia		Psicologia	Torns rotatius	Infància Respon
Benítez Parra, Marta	36532998 M	Psicologia, especialitzada en psicologia forense i criminal i en psicologia sanitària	Torns rotatius	Jornada compartida entre Infància Respon i SOMIA
Domínguez Liebana, Lorena	41004191K	Polítologa i medidora familiar	De dilluns a divendres, horari de tarda i divendres matí	SOMIA

in via

ACISJF • in via
des de 1953 a Barcelona

Soria Arbiol, Alba	46681622V	Psicopedagogia	Torns rotatius	Suplent Infància Respon
Lupi3n Zubero, Enric	14269817L	Psicologia i expertesa en infantesa, protecci3n de la persona i adopci3n.	Torns rotatius	Jornada compartida entre Infància Respon i SOMIA
Ortu3o Redondo, Patricia	48562508D	Psicologia i mediaci3n familiar i experta en intervencions sistèmiques familiars	Torns rotatius	Jornada compartida entre Infància Respon i SOMIA
Basterra L3pez, Ruth	72748435X	Educaci3n social i mediaci3n	Torns rotatius	Suplent Infància Respon

*Els torns rotatius son de 7.30h a 15.30h, de 15.30h a 23.30h i de 23.30h a 7.30h.